

aanvulling planMER bestemmingsplan
buitengebied

ONTWERP

BügelHajema

Plek voor ideeën

**aanvulling planMER bestemmingsplan
buitengebied**

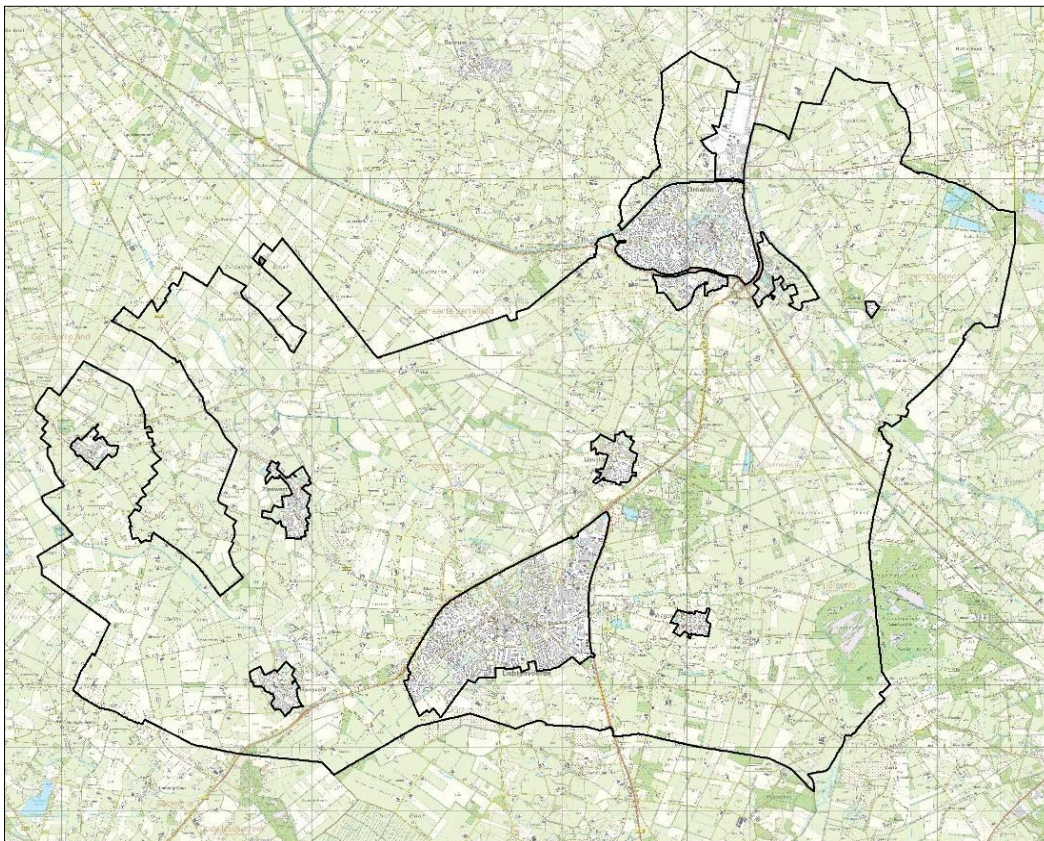
O N T W E R P

27 april 2012

Projectnummer 179.00.01.01.00.05

Overzichtskaart

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
2	Voornemen en context	11
3	PlanMER voor de LOG's	13
4	Uitgangspunten	17
4.1	Bestaande situatie landbouw	17
4.2	Ontwikkelingen landbouw	20
4.3	Conclusie	22
5	Alternatief Grondgebonden veehouderij	23
5.1	Noodzaak beoordeling grondgebonden veehouderijen	23
5.2	Alternatieven en detailniveau	24
5.3	Natuur: beschermde soorten	25
5.4	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	26
5.5	Verkeer, luchtkwaliteit en geluid	35
5.6	Bodem en water	39
6	Passende beoordeling	43
7	Conclusie	47

Inleiding

De gemeente Oost Gelre heeft besloten tot een integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied. Het plangebied bestaat uit het buitengebied van de gemeente Oost Gelre, met uitzondering van een tweetal landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) op gemeentelijk grondgebied. Hiervoor is een afzonderlijk 'Bestemmingsplan Landbouwontwikkelingsgebieden Ruurlose Broek en Mariënelde' opgesteld. Dit bestemmingsplan is vastgesteld op 2 augustus 2010 en op 31 december 2010 onherroepelijk geworden.

Ter onderbouwing van het bestemmingsplan voor de landbouwontwikkelingsgebieden is een planMER opgesteld, samen met de buurgemeente Berkelland (PlanMER LOG's Oost Gelre en Berkelland, 9 juli 2009). Op 18 januari 2010 heeft de Commissie m.e.r. hiervoor een (positief) toetsingsadvies afgegeven. Wel heeft de Commissie m.e.r. kanttekeningen geplaatst bij de Passende beoordeling (zie voor meer info: hoofdstuk 3).

De vraag is of in het planMER voor de LOG's ook volstaat als onderbouwing van het bestemmingsplan voor het overige buitengebied in Oost Gelre (exclusief de LOG's).

Deze vraag kan uiteengelegd worden in een aantal deelvragen:

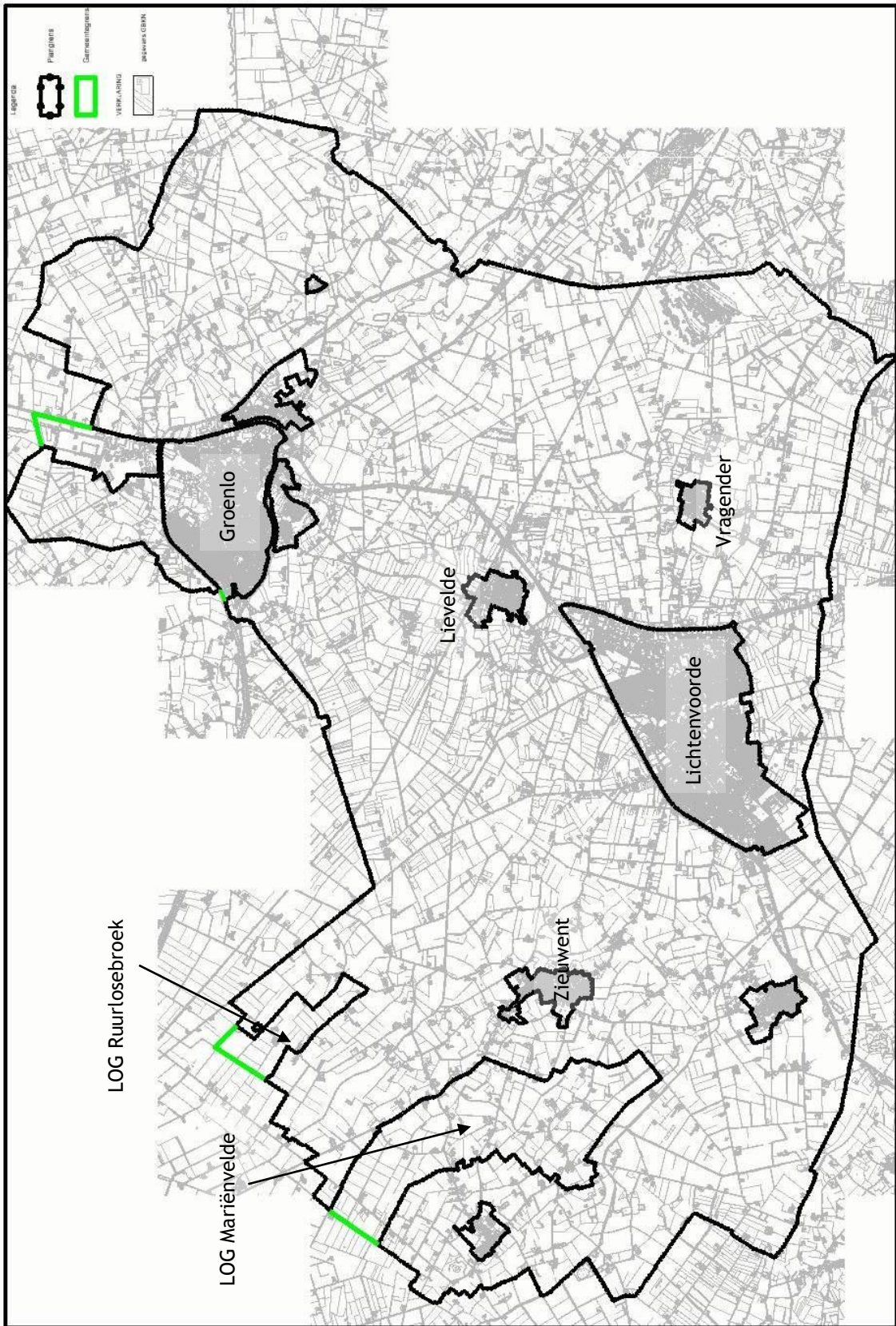
1. Zijn de uitgangspunten van het planMER voor de LOG's nog steeds actueel? Immers dat MER is inmiddels weer enkele jaren oud.
2. Is er in het MER ook voldoende ingegaan op uitbreiding van grondgebonden veehouderijen? In het MER voor de LOG's is (vanzelfsprekend) primair ingestoken op de milieueffecten van de (uitbreiding van) intensieve veehouderijen.

Het beoordelen van de milieueffecten van de uitbreidingsmogelijkheden van grondgebonden veehouderijen vloeit met name ook voort uit de wijziging van het Besluit m.e.r. per 1 april 2011. Op grond van dat Besluit zijn ook voor de grotere melkveehouderijen en andere niet intensieve veehouderijen drempels opgenomen, waarboven een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. Als het bestemmingsplan ruimte biedt voor dergelijke grote veehouderijen dan is het bestemmingsplan kaderstellend en dient er een planMER te worden opgesteld.

3. Hebben de kanttekeningen van de Commissie m.e.r. ten aanzien van de Passende beoordeling nog gevolgen?

Deze vragen worden in de volgende hoofdstukken beantwoord.

Aangezien het planMER voor de LOG's al wel een belangrijke onderbouwing van milieueffecten biedt voor het bestemmingsplan buitengebied wordt deze notitie ingestoken als een aanvulling van het planMER voor de LOG's.

Kaart begrenzing plangebied

Doel van deze notitie is dus om tezamen met dat planMER voldoende milieu informatie voor de gemeente te bieden om het milieubelang voldoende te laten meewegen in de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied.

Plangebied

Het plangebied van het Bestemmingsplan Buitengebied 2011 omvat nagenoeg het gehele gemeentelijke buitengebied. Op kaart "Begrenzing plangebied" is de exacte begrenzing van het Bestemmingsplan Buitengebied 2011 aangegeven. Een tweetal landbouwontwikkelingsgebieden binnen de gemeente (Mariënveld en Ruurlosebroek) valt buiten het plangebied, omdat hiervoor een afzonderlijk bestemmingsplan is opgesteld.

Leeswijzer

In deze Notitie wordt ingegaan op de volgende aspecten:

- Hoofdstuk 2 gaat in op de mogelijkheden van het bestemmingsplan (voor-nemen) en de context van dat plan.
- Hoofdstuk 3 gaat kort in op het planMER voor de LOG's, waarvoor deze notitie een aanvulling vormt.
- In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de vraag of het uitgangspunt van het scenario rundvee 10% groei nog steeds reëel is.
- In hoofdstuk 5 bevat de aanvullende effectbeschrijving voor het scenario rundvee 10% groei.
- Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de Passende beoordeling in het licht van de opmerkingen die de Commissie m.e.r. daarover heeft gemaakt.

Begrippen

In deze notitie worden de volgende begrippen gehanteerd:

- m.e.r.: milieueffectrapportage: de procedure;
- m.e.r. voor plannen (plan-m.e.r): de m.e.r.-procedure voor plannen die een kader stellen voor m.e.r.-(beoordeling)plichtige activiteiten. Hier-voor geldt altijd de uitgebreide procedure;
- m.e.r. voor besluiten (Besluit m.e.r.*): procedure voor besluiten die bij de wet m.e.r.-plichtig zijn, afhankelijk van het project en de ligging is een beperkte of uitgebreide procedure aan de orde;
- MER: milieueffectrapport (het rapport).

* Een Besluit m.e.r. wordt meestal project-m.e.r. genoemd om een duidelijk verschil tussen een plan en een project aan te geven. Om onderscheidenlijk te zijn, spreken wij bij het MER (rapport) ook nog steeds van het planMER en het ProjectMER (ofwel het BesluitMER).

Voornemen en context

2

Voornemen

Het voornemen in de zin van het planMER is het opstellen van een geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied. Het doel van het bestemmingsplan is primair om de bestaande situatie in het plangebied adequaat te regelen en op onderdelen ruimte te bieden voor passende ontwikkelingen.

Voor het planMER is van belang dat wordt beschreven welke milieugevolgen de mogelijke ontwikkelingen in het bestemmingsplan kunnen hebben. In hoofdlijnen gaat het daarbij om drie ontwikkelingen:

- vergroten van bestaande agrarische bedrijven en omschakeling van de aard van de bedrijfsvoering;
- ontwikkeling van niet-agrarische nevenactiviteiten bij bestaande agrarische bedrijven, en
- functieverandering van stoppende agrarische bedrijven naar wonen of bedrijfsfuncties.

Van deze mogelijke ontwikkelingen zijn de verwachte milieueffecten van nevenactiviteiten en functieverandering marginaal of positief in vergelijking met de voorheen aanwezige agrarische functie (in geval van functieverandering).

Daarom kan voor het planMER vooral worden ingezoomd op de milieueffecten van de uitbreiding van agrarische bedrijven.

Ontwikkelingen naast het voornemen

Naast de ontwikkelingen die op basis van het bestemmingsplan mogelijk zijn, wordt in het planMER ook de relatie gelegd met bekende ruimtelijke ontwikkelingen in en nabij het plangebied die niet in het bestemmingsplan buitengebied worden geregeld. Dit betreft met name:

- Reconstructie N18;
- Ontwikkeling Regionaal Bedrijventerrein De Laarberg.

Context

Voor de gemeente Oost Gelre is het Reconstructieplan Achterhoek Liemers het uitgangspunt van beleid. De zonering van het Reconstructieplan (extensiveringsgebied en verwevingsgebied) met bijbehorende regels wordt derhalve één op één overgenomen in het bestemmingsplan.

Daarnaast is van belang dat ter voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan de huidige situatie in het plangebied reeds zorgvuldig in beeld is gebracht.

Op basis van de inventarisatiegegevens is vervolgens de bestaande situatie onderzocht en geanalyseerd. Het betreft een analyse van de inventarisatie en het onderzoek naar knelpunten, mogelijkheden en kansen voor het plangebied. De gegevens uit het onderzoek zijn thematisch beschreven in een afzonderlijke Nota van Uitgangspunten. De te onderscheiden thema's zijn:

- beleid overheden;
- landschap en cultuurhistorie;
- natuur;
- water;
- landbouw;
- niet-agrarische bedrijvigheid;
- wonen;
- recreatie;
- maatschappelijke voorzieningen;
- infrastructuur;
- milieu.

Voor elk thema is beschreven op welke wijze de vertaalslag plaatsvindt naar het bestemmingsplan toe.

Op 21 december 2010 heeft de gemeenteraad de Nota van Uitgangspunten vastgesteld.

PlanMER voor de LOG's

In het planMER voor de LOG's is (vanzelfsprekend) ingestoken op de milieueffecten van de (uitbreiding van) intensieve veehouderijen. Daarbij zijn, binnen de beschikbare gebruiksruimte, in hoofdlijnen twee alternatieven beoordeeld:

- concentreren in de LOG's, en
- verspreiden in het buitengebied.

Aanvullend zijn twee scenario's uitgewerkt voor:

- Het milieueffect bij groei van de veestapel binnen beide gemeenten met 0% en 10%.
- Het aandeel aan ammoniakdepositie op Natura 2000-gebieden vanuit rundveebedrijven vanuit het gehele buitengebied.

In onderstaande tabel zijn alle alternatieven en scenario's uit dat planMER genoemd.

Met name door het tweede alternatief is ook gekeken naar de effecten van vergroting van intensieve veehouderijen in het hele buitengebied. De milieueffecten van de uitbreiding van intensieve veehouderijen in het overig buitengebied is daarmee voldoende in beeld gebracht.

In het kader van het planMER voor de LOG's is een passende beoordeling uitgevoerd waarin ook is gekeken naar de uitbreidingsmogelijkheden van rundveehouderijen in het scenario "groei rundveehouderij in het buitengebied met 0% en 10%".

Toetsingsadvies Commissie m.e.r.

De Commissie heeft in haar toetsingsadvies aangegeven dat in het planMER de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang volwaardig mee te kunnen laten wegen in de besluitvorming.

De Commissie constateert dat in het planMER op verschillende plekken (paragraaf natuur, bijlage 6 en 15) informatie staat die gezamenlijk als Passende beoordeling kan worden aangemerkt. Uit deze informatie komt naar voren dat een toename in emissie van verzurende en vermestende stoffen en daarbij behorende depositie op Natura 2000-gebieden niet is uit te sluiten. In de samenvatting van het planMER wordt de conclusie getrokken dat "een significant effect op Natura 2000-gebieden niet is uit te sluiten." De Commissie beschouwt deze conclusie als zijnde de conclusie in de Passende beoordeling en onderschrijft deze.

Tabel 1.1

Alternatieven en scenario's

Alternatief/scenario	Toelichting
Referentiesituatie	De referentiesituatie bestaat uit de huidige vergunde situatie (milieuvergunningen) en het feit dat alle veehouderijbedrijven, in de planperiode 2010-2020, moeten voldoen aan het Besluit huisvesting. Met dit besluit gelden strengere normen voor de uitstoot van ammoniak uit stallen.
	De huidige situatie hebben 1505 veehouderijen een vergunning. Hiervan hebben 294 bedrijven een intensieve veehouderij en hebben 152 bedrijven een gemengde bedrijfsvoering.
Alternatief: Verspreiden Buitengebied	In dit alternatief is de vrijgekomen productieruimte verdeelt over bestaande bedrijven met voldoende omvang en milieuruimte in zowel het verwevingsgebied als de LOG's. Hierdoor is 64% van de bedrijven met varkens of pluimvee modelmatig aangemerkt als 'stopper'. 19% is aangemerkt als groeier en 17% als 'blijver'.
Alternatief: Concentreren LOG's	In dit alternatief is de vrijgekomen productieruimte verdeelt over bestaande en nieuwe bedrijven in de drie LOG's binnen de milieuruimte en ontwikkelruimte van de Ruimtelijke Visie. Modelmatig zijn 17 bedrijven met een nieuw bouwblok geplaatst en 15 bestaande bedrijven gegroeid. De bedrijven buiten de LOG's zijn alleen aangemerkt als 'stopper' of 'blijver'.
Groeiscenario	Met dit scenario zijn de effecten voor geur en natuur (ammoniakdepositie) berekend in een situatie waarin de bedrijven, met varkens en/of pluimvee in beide gemeenten, met 10% groeien. Hierdoor wordt in beide alternatieven 10.449 NGE herverdeeld in plaats van de 6.554 aan NGE bij nulgroei.
Rundveehouderijscenario:	Van de 1505 veehouderijbedrijven houden 946 bedrijven rundvee. Dat is 63%. De rundveesector is daarmee verantwoordelijk voor een belangrijk aandeel aan ammoniakdepositie op de natuurgebieden in en om beide gemeenten. Daarom is voor het aspect natuur het aandeel aan ammoniakdepositie door rundveebedrijven doorgerekend. Omdat ook binnen de melkveehouderij een schaalvergroting plaatsvindt is het ammoniaktaandeel vanuit rundvee doorgerekend bij nulgroei en 10% groei van het aantal rundvee in beide gemeenten.

Het planMER zelf is hierover echter niet geheel duidelijk aangezien in paragraaf 3.2.1 van het planMER juist wordt geconcludeerd dat alle alternatieven een geringe verlaging van de stikstofdepositie opleveren in de omliggende natuurgebieden. Dit heeft te maken met de gekozen referentiesituatie voor de Passende beoordeling (autonome ontwikkeling in plaats van feitelijke situatie). De Commissie m.e.r. merkt daarover in het toetsingsadvies het volgende op:

“Als referentiesituatie is in het planMER en de Passende beoordeling de Wm-vergunde situatie met als autonome ontwikkeling het volledig voldoen van de bedrijven aan het Besluit huisvesting gehanteerd. Bij de effectbepaling op Natura 2000 in de Passende beoordeling had de feitelijke huidige situatie (zonder autonome ontwikkeling) als referentiesituatie moeten worden gehanteerd.

Omdat men in de Passende beoordeling tot de conclusie komt dat significant negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten, is de Commissie van oordeel dat de conclusie door het hanteren van een andere referentiesituatie niet wezenlijk zal veranderen.

De Commissie constateert dat in een groot aantal gemeenten in de feitelijke huidige situatie (te achterhalen op basis van metingen van het CBS) minder dieren gehouden worden dan vergund. Het is niet ondenkbaar dat dit ook geldt voor de gemeenten Oost Gelre en Berkelland en dan zou de emissie van verzurende en vermestende stoffen en de depositie op de Natura 2000-gebieden nog kunnen toenemen als de Wm-vergunningen wel volledig worden ingevuld.”

In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de Passende beoordeling.

Uitgangspunten

4

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de vraag of de uitgangspunten van het planMER voor de LOG's nog steeds actueel zijn.

Waar het gaat om de ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij is daarvan zeker sprake, aangezien het Reconstructieplan Achterhoek & Liemers ook voor het bestemmingsplan buitengebied van Oost Gelre als uitgangspunt geldt. Bovendien is er geen aanleiding om de aannames voor de alternatieven voor de intensieve veehouderij nu ter discussie te stellen.

In deze aanvullende notitie is het de bedoeling om het scenario groei rundveehouderij in het buitengebied met 0 en 10% uit het planMER voor de LOG's uit te breiden tot volwaardig alternatief. Daarom is de centrale vraag of het uitgangspunt van 10% groei van het huidige aantal dieren uit dit scenario redelijkerwijs kan worden gezien als 'worst-case scenario'. Dat wordt in dit hoofdstuk nader onderbouwd.

4.1

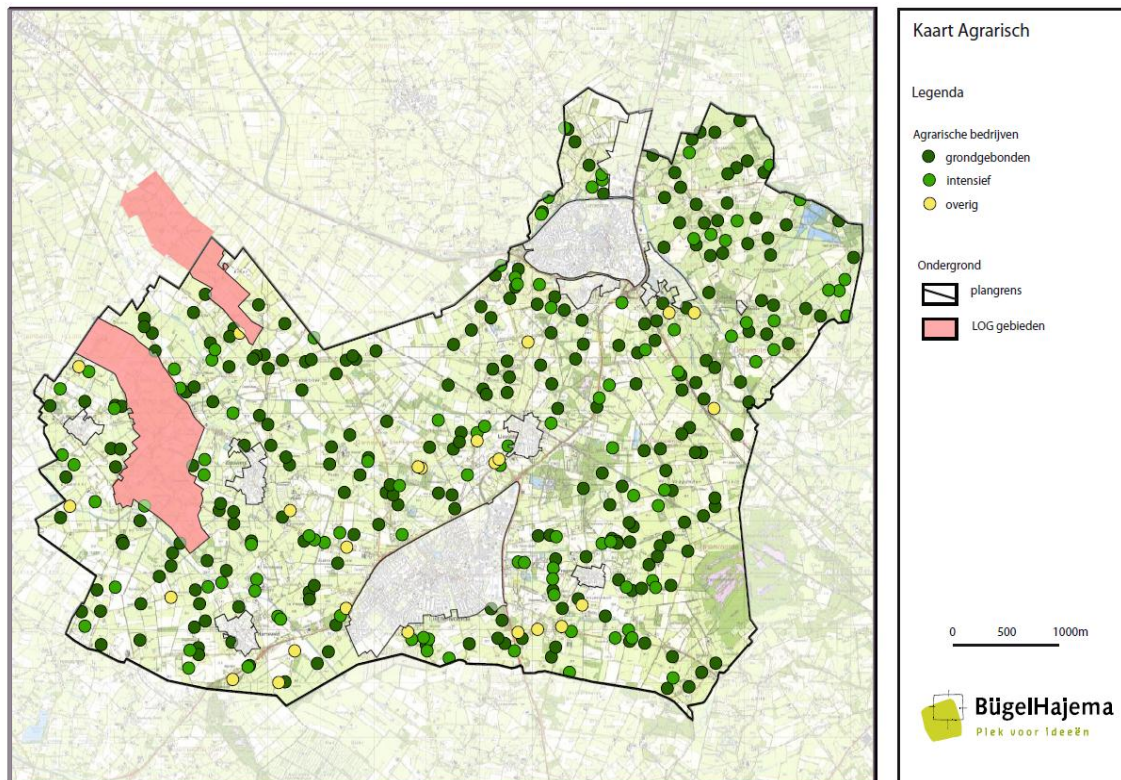
Bestaande situatie landbouw

In het plangebied is een groot aantal agrarische bedrijven gevestigd, met een grote variatie in grootte en oppervlak. Er zijn zeer kleine, maar ook zeer grote bedrijven gevestigd. Ook het type bedrijvigheid, intensieve veehouderij of melkveehouderij wisselt.

De gegevens zijn afkomstig uit Nota van Uitgangspunten ten behoeve van het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Oost Gelre. Deze bevat een weerslag van de uitgevoerde veldinventarisatie, de verstrekte milieuvergunningen en het bestemmingsplan dat van toepassing is. Daarnaast zijn gegevens ontleend aan landbouwtellingen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de Investeringsagenda agrarische sector Baakse Beek - Veengoot.

Ligging agrarische bedrijven

De agrarische bedrijven liggen verspreid in het buitengebied. Enerzijds zijn er gebieden waar sprake is van enige clustering, anderzijds zijn er gebieden waar sprake is van een meer solitaire ligging van de bedrijven. Zowel grondgebonden als intensieve agrarische bedrijven liggen verspreid. Daarnaast komen er bijzondere agrarische bedrijven voor, zoals paardenhouderijen en kwekerijen.

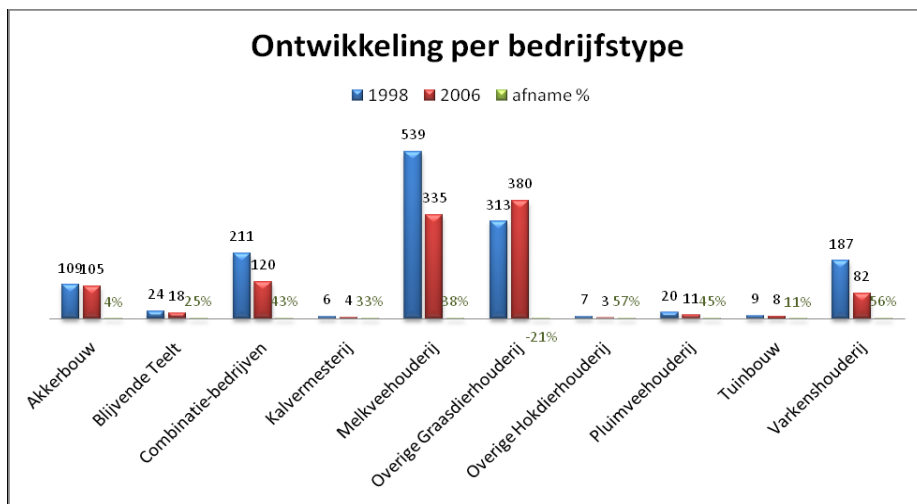

Spreading agrarische bedrijven gemeente Oost Gelre (bron: inventarisatie)

Aantal agrarische bedrijven

In totaal waren er in 2009 in het plangebied ongeveer 390 agrarische bedrijven met een milieuvergunning of melding AMvB, volgens cijfers van de milieuafdeling van de gemeente Oost Gelre. Uit de analyse van de Investeringsagenda agrarische sector Baakse Beek - Veengoot blijkt dat in de periode 1998-2006 het aantal bedrijven is afgenomen met 25,2%. Dit komt overeen met een jaarlijkse afname van 3,1%. Het aantal melkveehouderijen is met 38% afgenomen. In die periode is het areaal landbouwgrond licht verhoogd. Dit betekent dat de bedrijven in staat zijn geweest, mede onder invloed van de mestwetgeving, om nog een beperkt areaal aan 'losse' grond aan zich te binden. Bovendien blijkt hieruit dat de gestopte bedrijven waarschijnlijk nagenoeg al hun agrarische cultuurgrond hebben overgedragen (in de vorm van pacht of verkoop) aan de bedrijven die doorgedaan zijn.

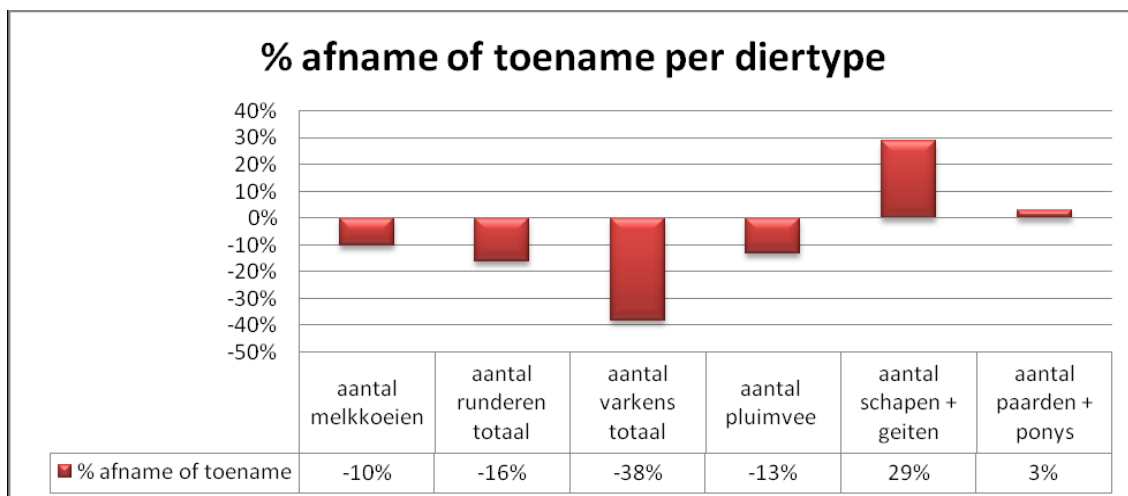
Het gemiddelde bedrijfsoppervlakte is in die periode van acht jaar gestegen van 13,6 ha naar 18,4 ha. Dat is een jaarlijkse stijging van het gemiddelde bedrijfsareaal van 4,4%. Het blijkt dat er in de intensieve veehouderij een versnelde specialisatie en schaalvergroting heeft plaatsgevonden. Een behoorlijke groep van de combinatie- en melkveebedrijven hebben het melkquotum verkocht en vallen nu onder de 'overige graasdierbedrijven'.

Ontwikkeling aantal bedrijven per bedrijfstype, bron: Investeringsagenda agrarische sector Baakse Beek - Veengoot (okt. 2009)

Diersoorten en dieren aantallen

Een belangrijke bron van inkomsten op agrarische bedrijven is het vee. Op gebiedsniveau is de ontwikkeling van het aantal landbouwhuisdieren in beeld gebracht. In onderstaande grafiek is te zien dat het aantal melkkoeien met 10% is afgenomen. Het aantal schapen/geiten is daarentegen fors gegroeid.

Procentuele verandering aantal dieren per diertype, bron: Investeringsagenda agrarische sector Baakse Beek - Veengoot (okt. 2009)

Naar verwachting is het melkquotum redelijk constant gebleven. Opmerkelijk is de toename van het aantal geiten. Dit wordt verklaard doordat een aantal bedrijven geiten is gaan houden voor de melkproductie. Door een afname van de belangrijkste diersoorten (runderen en varkens) is de hoeveelheid dierlijke mest in het gebied ook sterk afgenomen. Aangezien de oppervlakte cultuurgrond ongeveer gelijk is gebleven, is het landbouwsysteem qua dieren aantallen en mestproductie behoorlijk extensiever geworden.

4.2

Ontwikkelingen landbouw

De landbouw staat onder druk. De huidige marktsituatie in de landbouw, veeziekten en de grote hoeveelheid kleinschalige bedrijven leidde tot een sterke afname van het aantal agrarische bedrijven. Daarnaast heeft rijks- en provinciaal beleid voor natuur- en landschapswaarden gevolgen voor sommige bedrijven.

Europese regelgeving

Het EU-landbouwbeleid is in toenemende mate gericht op het bevorderen van het vrij-markt-mechanisme. Dit zal gaan leiden tot een daling van de prijzen. Daarnaast leidt het EU-beleid tot gedwongen schaalvergroting. Niet alleen aan de prijs stelt de consument eisen, maar ook aan de kwaliteit en breedte van het assortiment. Te denken valt aan de biologische producten. In de praktijk zal dit leiden tot specialisatie.

De milieuregelgeving is van invloed op agrarische bedrijven. Als gevolg van regelgeving moeten investeringen in gebouwen of apparatuur gedaan worden en wordt de uitbreiding van het bedrijf beperkt, bijvoorbeeld als gevolg van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav), de Natuurbeschermingswet 1998 en de Wet geurhinder en veehouderij (Wgh).

Daarnaast is er sprake van verscherpte regelgeving ten aanzien van veterinaire risico's en op grootte van dierenverblijven, productie, opslag en verwerking van mest, maar ook regelingen ten behoeve van gewasbescherming.

Autonome ontwikkeling Nederland

Het economisch perspectief van de veehouderijsector in Nederland is goed. De sector is de afgelopen jaren levenskrachtig gebleken en kan de concurrentie met het buitenland aan. De trend naar schaalvergroting naar minder maar grotere bedrijven zal doorzetten als gevolg van efficiency-voordelen, techniek en automatisering. Dat is een sterk autonoom proces waarop de overheid nauwelijks invloed kan uitoefenen, behalve het stellen van milieugrenzen en grenzen aan de omvang van bouwblokken en stallen. Voor zover de omvang van individuele bouwblokken beperkend zal zijn voor schaalvergroting zullen schaalvergrotingende bedrijven steeds vaker meerdere bedrijfslocaties omvatten. Het is niet aannemelijk dat de veestapel in Nederland afneemt door gebrek aan economisch perspectief of gebrek aan geschikte locaties. Binnen de huidige milieuregels en bouwblokken zijn er nog voldoende geschikte locaties om de huidige Nederlandse veestapel te huisvesten en te laten groeien op minder maar grotere bedrijven.

De Nederlandse grondgebonden veestapel kan mogelijk gaan groeien door het afschaffen van de melkquotering in 2015. Dan kan de totale Nederlandse melkveestapel mogelijk toenemen. Het Landbouw Economisch Instituut (LEI) heeft onderzocht dat de toename van de Nederlandse melkveestapel dan enkele

tientallen procenten kan bedragen. Uitbreiden wordt dan goedkoper omdat melkveebedrijven voor die uitbreiding geen quotum meer hoeven te kopen van stoppende bedrijven.

Autonome ontwikkeling Oost-Nederland

In het rapport “Agrocluster Oost in beeld” (LEI, 2006) is gesteld dat het aandeel grote bedrijven in Oost Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) relatief klein is in vergelijking met de rest van Nederland. Hier is volgens het rapport nog een flinke schaalvergrotingsslag te maken om voldoende groot te worden om de concurrentie op de wereldmarkt aan te kunnen. Het LEI verwacht dat het aantal melkveebedrijven in Nederland zal afnemen met 4% per jaar, welk percentage in Oost Nederland nog hoger kan zijn. Dit door deze schaalvergroting naar minder maar grotere bedrijven, ondanks een goed perspectief voor de melkveehouderij als geheel. Een deel van de met melken stoppende bedrijven zal echter nog wel (tijdelijk) blijven bestaan met rundvee zonder melkvee of als akkerbouwbedrijf.

Autonome ontwikkeling regelgeving

Binnen de veehouderij zijn de komende jaren de volgende ontwikkelingen te verwachten:

- Vanuit beleid en wetgeving waaronder de toekomstvisie veehouderij van LNV (2008), Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (AMvB Huisvesting, 2008) en Europese dierenwelzijnseisen (2013) wordt ingezet op verduurzaming van de agrarische sector, dat wil zeggen produceren met respect voor mens, dier en milieu. Concreet betekent dit onder andere dat legbatterijen worden verboden en varkens 20% meer ruimte krijgen. Daarnaast moeten stallen gaan voldoen aan de nieuwste technieken ter beperking van ammoniakemissie.
- Vanwege de investeringen die moeten worden gedaan om aan de nieuwe wetgeving te voldoen, is de verwachting dat een substantieel aantal (veelal kleinere) intensieve veehouderijen zal stoppen. Andere bedrijven zullen naar verwachting echter fors uitbreiden om de benodigde investeringen te kunnen terugverdienen.
- De melkveehouderijen krijgen naar verwachting te maken met de afschaffing van de productieplafonds in 2015. Dit zou kunnen betekenen dat er sprake kan zijn van verdergaande schaalvergroting. Echter deze wordt sterk beperkt door de beperkte beschikbaarheid van grond voor voerproductie en mestafzet. Schaalvergroting is ook afhankelijk van de marktprijzen. In de afgelopen jaren is gebleken dat de prijzen soms zodanig onder druk staan, dat onder de kostprijs moet worden gewerkt.

4.3

Conclusie

Op basis van de trendmatige ontwikkeling in de afgelopen jaren is te verwachten dat in de komende jaren het aantal grondgebonden agrarische bedrijven zal blijven afnemen en tegelijkertijd een aantal bedrijven in omvang zal groeien. Trendmatig is dan te verwachten dat het aantal dieren dan verschuift tussen bedrijven en dat er niet zozeer sprake zal zijn van groei van de veestapel.

Vanuit het afschaffen van de melkquotering in 2015 is echter een toename van de veestapel te verwachten. Welke omvang dit zal zijn is moeilijk te voorspellen.

Aan de andere kant is aannemelijk dat de groei van de veestapel weer wordt ingeperkt door de beperkte beschikbaarheid van agrarische gronden.

Al met al lijkt een scenario waarin wordt uitgegaan van een groei van de grondgebonden veestapel met 10% alleszins redelijk.

Hierbij wordt de kanttekening geplaatst dat over het algemeen in een MER moet worden uitgegaan van een theoretische worst-case benadering, dat wil zeggen in dit geval de effecten als de mogelijkheden voor vergroting van agrarische bouwvlakken maximaal worden benut.

Bij de beschrijving van de effecten van het scenario rundvee 10% groei in de volgende hoofdstukken wordt hiermee ook rekening gehouden.

Alternatief Grondgebonden veehouderij

5

5.1

Noodzaak beoordeling grondgebonden veehouderijen

In het bestemmingsplan buitengebied krijgen ook andere agrarische bedrijven dan intensieve veehouderijen mogelijkheden om uit te breiden. Met name de vergroting van grondgebonden agrarische bedrijven kan behoorlijke effecten hebben. Dat is in het planMER voor de LOG's alleen beoordeeld ten behoeve van de Passende beoordeling. Het is noodzakelijk om ook de milieueffecten te beschrijven van andere milieuaspecten dan de effecten op de aanwezige en omliggende Natura 2000-gebieden.

Die noodzaak vloeit ook met name voort uit de wijziging van het Besluit m.e.r. per 1 april 2011. Op grond van dat Besluit zijn ook voor de grotere melkveehouderijen en andere niet intensieve veehouderijen drempels opgenomen, waarboven een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt.

Volgens het Besluit m.e.r. is er sprake van m.e.r.-(beoordelingsplichtige) activiteiten voor grondgebonden veehouderijen in de volgende gevallen:

1. 'de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van dieren. Hiervoor gelden als drempelwaarden:

Activiteit	Drempel m.e.r.-plicht	Drempel m.e.r.-beoordelingsplicht
Aantal plaatsen voor melkkoeien (> 2 jaar)	n.v.t.	> 200
Aantal plaatsen voor vrouwelijk jongvee < 2 jaar	n.v.t.	> 340
Aantal vleesrunderen	n.v.t.	> 1.200
Aantal plaatsen voor schapen/geiten	n.v.t.	> 2.000
Aantal plaatsen voor paarden	n.v.t.	>100
Aantal plaatsen voor struisvogels	n.v.t.	> 1.000

Als het bestemmingsplan ruimte biedt voor dergelijke grote veehouderijen dan is het bestemmingsplan kaderstellend en dient er een planMER te worden opgesteld.

Bij bouwvlakken van 1 à 2 ha is niet uitgesloten dat een veehouderij kan ontstaan, die boven deze m.e.r.-drempels komt.

5.2

Alternatieven en detailniveau

Uit praktische en pragmatische overwegingen is in deze notitie aangesloten bij het planMER voor de LOG's, en de daarin genoemde alternatieven. In dat planMER is voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderijen al voldoende milieu-informatie opgenomen. Een aanvulling van dat planMER ten behoeve van de grondgebonden veehouderij is dan ook een praktische oplossing.

Dat planMER bevat reeds een scenario "groei rundveehouderij in het buitengebied met 0% en 10%".

Van dat scenario zijn in het planMER alleen de ammoniakeffecten beschreven. In de volgende paragrafen zijn de milieueffecten zijn ook de effecten voor de andere milieuthema's beschreven, waardoor het scenario wordt uitgebreid tot een volwaardig scenario.

Het betekent dat hoofdstuk 3 van het planMER voor de LOG's wordt aangevuld met een beschrijving van de milieueffecten van het scenario "groei rundveehouderij in het buitengebied met 0% en 10%".

Aan de hand van de paragraafindeling van dat hoofdstuk 3 komen de volgende thema's aan bod:

3.2 Natuur

Hiervan is in de Passende beoordeling (3.2.1) al ingegaan op het rundveescenario. In hoofdstuk 6 van deze notitie wordt daar nog nader op ingegaan.

Paragraaf 3.2.2. van het planMER voor de LOG's wordt aangevuld met een kwalitatieve beoordeling van de effecten van het scenario op de beschermde soorten.

3.3 Geur

Voor grondgebonden veehouderijen zijn in de Wgv vaste afstanden opgenomen voor de aan te houden afstand tussen een (emissiepunt van een) stal en een geurgevoelig object. Deze 'vaste' afstand is niet afhankelijk van het aantal dieren dat van die categorieën wordt gehouden. De afstand is alleen afhankelijk van de ligging van een geurgevoelig object in de bebouwde kom (100 m) of hier buiten (50 m). Het aantal bedrijven in een bepaalde omgeving speelt geen rol. Omdat de effecten zeer lokaal zijn en niet afhankelijk zijn van het aantal dieren zijn de effecten van het groeiscenario voor rundveehouderij verwaarloosbaar. Op dit aspect wordt dus in de aanvulling planMER niet verder ingegaan.

3.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

De effecten op deze onderwerpen worden kwalitatief beschreven mede aan de hand van de informatie uit de Nota van Uitgangspunten. Daarbij worden de specifieke criteria gehanteerd, zoals die in het planMER voor de LOG's al is opgenomen. Bijzondere aandacht wordt gegeven aan de bescherming van 'De Grolse Linie 1627'.

Voor de archeologische effecten wordt de link gelegd met de gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart.

3.5 Verkeer, lucht en geluid

Een groeiscenario voor de grondgebonden veehouderij zal leiden tot een bescheiden verandering van de verkeersstromen en daarmee ook niet of nauwelijks invloed hebben op de luchtkwaliteit en de geluidhinder. Dit zal in de aanvulling voor het planMER nader worden onderbouwd.

3.6 Bodem en water

Aan de hand van de effectparameters uit het planMER voor de LOG's worden de effecten beschreven voor het gehele buitengebied van Oost Gelre.

3.7 Gezondheid

Dit thema speelt vooral bij de intensieve veehouderij en blijft bij de aanvulling van het planMER dus verder buiten beschouwing.

5.3

Natuur: beschermde soorten

Effecten op de beschermde soorten

Als op de bouwblokken van te vergroten melkveehouderijen bijzondere of beschermde plant- of diersoorten voorkomen, kan een negatief effect optreden. Het is niet waarschijnlijk dat dit aan de orde is, door het compacte agrarische gebruik en het feit dat bermen, slootkanten en (erf-)beplanting bij de inrichting van de bouwblokken zoveel mogelijk gespaard blijven. Bij dit alternatief wordt geen effect op bijzondere of beschermde soorten verwacht. Uiteraard zullen bij sloop- of bouwwerkzaamheden de bepalingen van de Flora- en Faunawet in acht worden genomen. De eventuele negatieve effecten zullen hiermee worden geminimaliseerd.

Parameters en score	Scenario rundvee 10% groei
Beschermde soorten	0

Betekenis symbolen: zeer negatief (--), negatief (-), neutraal (0), positief (+), zeer positief (++)

Mitigerende en compenserende maatregelen

Indien een negatief effect optreedt op bijzondere en/of beschermde soorten, zullen als verzachtende maatregel natuurtechnische maatregelen worden genomen. Hierbij valt te denken aan (ver-) of terugplaatsing van de zode, slootkanten en (erf-)beplanting. Ook zal bij sloop- of bouwwerkzaamheden rekening worden gehouden met kwetsbare periodes van beschermde soorten.

Leemten in kennis en informatie

Er is geen onderzoek uitgevoerd naar de aanwezige bijzondere en/of beschermde soorten op elk bouwvlak. In het bestemmingsplan wordt vergroting van een bouwvlak mogelijk gemaakt door middel van een afwijking bij omge-

vingsvergunning of een wijzigingsbevoegdheid. Eén van de voorwaarden daarbij is dat er een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna moet plaatsvinden. Hierdoor is er geen sprake van een kennisleemte, die de oordeels- en besluitvorming beïnvloedt.

5.4

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Aangezien in het planMER voor de LOG's voor is ingezoomd op de LOG's wordt eerst beknopt de bestaande situatie weergegeven alvorens de effectbeoordeling te doen. De gegevens zijn afkomstig uit Nota van Uitgangspunten ten behoeve van het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Oost Gelre.

Landschap

In de Achterhoek ligt de gemeente Oost Gelre op de overgang van het Oost-Nederlands Plateau in het oosten en het centrale lage, voorheen slecht ontwaterde deel van de Achterhoek, het nat. In de loop der eeuwen zijn, op hogere zandruggen tussen het plateau en het nat, nederzettingen gesticht die zijn uitgegroeid tot de moderne dorpen Harreveld, Lichtenvoorde en Lievele. Op de strategische plaats waar de Slinge het plateau af stroomt is de stad Groenlo ontstaan. In die zone van drie dorpen en een stad ligt de belangrijkste infrastructuur.

Het landschap van de gemeente is op te delen in drie zones: in het oosten het glooiende landschap op het plateau, in het westen het nat van het oorspronkelijk natte gebied met verspreide eenmansessen en hoeven, met daartussen een zone met drie dorpen en een stad.

Het plateau onderscheidt zich door zijn relatieve grootschaligheid, met name in het glooiende dal van de Groenlose Slinge en in de heideontginningen. Als eilanden in de openheid van het overwegend agrarische landschap liggen verspreide bossen van 5 tot 10 ha, het gehucht Zwolle en het esdorp Vragender en het Vragenderveen.

Het nat in het westen maakt deel uit van het centrale lage deel van de Achterhoek. Ook hier overheerst de openheid, zeker in de ontginningen van het Lievelelderbroek en de Harreveldse Heide. Her en der verspreid liggen bosjes die rond het dorp Zieuwent en Mariënelde overwegend kleiner dan 5 ha zijn. In Het Zieuwent - het gebied van het dorp en zijn omgeving met een zwerm van nabuurschapjes - zijn kleine dekzandruggen met boerenerven te vinden, met daartussen iets lagere percelen, soms nog met elzensingels langs de sloten.

Tussen het plateau en het nat ligt een zone met drie dorpen en een stad op een lange dekzandrug. Vroeger waren deze hogere gronden in gebruik voor de akkerbouw. Op de Harreveldse es en de Lievelelder es maar ook ten zuiden van Groenlo is dat nog steeds herkenbaar. De es van Lichtenvoorde is tegenwoordig helemaal bebouwd. De rand van het plateau ligt ook in deze zone. Deze zone is

aantrekkelijk voor allerlei bedrijvigheid en er komen steeds nieuwe initiatieven op. De helling van het plateau wordt daardoor als zodanig steeds minder herkenbaar.

Deze driedeling is in de huidige dynamiek in het landschap van Oost Gelre te herkennen. Langs de randen van de zone met de drie dorpen en de stad zijn veel nieuwe initiatieven, plannen en activiteiten waar te nemen. Op het plateau en in het nat is de dynamiek veelal kleinschaliger en vindt plaats vanuit de erven en dorpen. Het plateau maakt deel uit van een Nationaal Landschap. Mede daarom is hier de historie een belangrijke inspiratiebron voor initiatieven. In het nat is de waterhuishouding een belangrijke motor voor nieuwe vormen van gemengd bedrijf.

Effecten landschap

De agrarische sector heeft reeds een belangrijke stempel gedrukt in het landschap van de gemeente Oost Gelre. Uitbreiding van bestaande grondgebonden bedrijven betekent dat bebouwing wordt toegevoegd aan bestaande clusters. Het scenario (en het bestemmingsplan) voorziet niet in een nieuwe bebouwde locatie (nieuwvestiging). De ingreep betekent wel dat op bepaalde plaatsen, al of niet geclusterd, (grootschalige) agrarische bebouwing aan het landschap wordt toegevoegd. Afgaande op bestaande grote stallen kan worden gesteld dat deze zich wat betreft schaal en karakter redelijk in het landschap voegen. Elementen zoals silo's zijn haast nog het meest nadrukkelijk aanwezig.

De effecten van uitbreiding zijn licht verschillend per landschapstype. Zo is in het open landschap de bebouwing sterker aanwezig dan in het middengebied en het plateau het geval zal zijn. Dit gebied kent al een sterkere verstedelijking en dynamiek en kan wellicht de uitbreiding van bestaande bedrijven beter verdragen en inpassen in het landschap dan de open gebieden. Echter, het gaat om uitbreiding van bestaande bedrijven en niet om niet te vestigen bedrijven. Dit zal de effecten op het landschap minder sterk beïnvloeden.

Onderstaand zijn de effectscores beschreven voor de criteria zoals opgenomen in het planMER voor de LOG's.

Beïnvloeding van geomorfologische of geologische patronen of elementen

Aantasting van aardkundig waardevolle gebieden en -objecten is een belangrijk criterium bij het beschrijven van effecten op het landschap. Het verwijderen, uitbreiden of ontwikkelen van bebouwing heeft echter normaal gesproken geen of weinig invloed op de geomorfologie.

Beïnvloeding van bodemkundige patronen of elementen

Bodemkundige waardes zullen niet wezenlijk worden aangetast; het gaat immers slechts over beperkte oppervlaktes bij al bestaande bebouwde percelen.

Beïnvloeding van het landschappelijk hoofdpatroon

De vergroting van grondgebonden agrarische bedrijven heeft geen wezenlijk invloed op de hoofdpatronen in het landschap; de aard en omvang van uitbreiding is zodanig dat karakteristieken van het landschap op een hoog schaalniveau niet onder invloed hiervan staan.

Beïnvloeding van het karakter van gebieden

In algemene zin kan worden gesteld dat het landschap in de gemeente Oost Gelre nieuwe agrarische bebouwing, ook grootschalige, eigenlijk tamelijk goed op kan nemen. Met de groei van de bestaande agrarische bedrijven zal wel enige beïnvloeding plaatsvinden, aangezien hier de bebouwingsdichtheid iets zal toenemen. Anderzijds wordt in het bestemmingsplan vergroting van een bouwvlak mogelijk gemaakt door middel van een afwijking bij omgevingsvergunning of een wijzigingsbevoegdheid, waarbij landschappelijke inpassing een voorwaarde is voor medewerking aan de schaalvergroting. Hierdoor ontstaan kansen voor verbetering van de landschappelijke inpassing op plekken waar dat nu nog niet optimaal is.

Beïnvloeding van maat en schaal/openheid en beslotenheid

Een forse schaalvergroting in een open gebied kan op die plek mogelijk wel enig effect hebben. Vergrotingen voegen zich in de besloten gebieden daarentegen relatief eenvoudig. Ook hier geldt dat de eisen aan landschappelijke inpassing in het bestemmingsplan ervoor zullen zorgdragen dat er geen sprake zal zijn van wezenlijke effecten.

Beïnvloeding van specifieke landschappelijke patronen of elementen

Aangezien het gaat om uitbreiding bij al reeds bebouwde percelen zullen patronen naar verwachting niet worden aangetast.

Beïnvloeding van objecten/landschapselementen

Mocht een landschapselement zich bevinden op de plek van de geplande uitbreiding, dan is enige aantasting daarvan niet uitgesloten. Echter door middel van de eisen aan landschappelijke inpassing in het bestemmingsplan is compensatie of herstel gegarandeerd.

Type criterium	Criterium	Scenario Rundvee 10% groei
Aardkundig	Beïnvloeding van geomorfologische of geologische patronen of elementen	0
	Beïnvloeding van bodemkundige patronen of elementen	0
Visueel ruimtelijk	Beïnvloeding van het landschappelijk hoofdpatroon	0
	Beïnvloeding van het karakter van gebieden	0
	Beïnvloeding van maat en schaal/openheid en beslotenheid	0
	Beïnvloeding van specifieke landschappelijke patronen of elementen	0
	Beïnvloeding van objecten/landschapselementen	0
	Totaalbeoordeling	0

Betekenis symbolen: zeer negatief (--), negatief (-), neutraal (0), positief (+), zeer positief (++)

Mitigerende en compenserende maatregelen

Mitigatie is mogelijk door een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Bijvoorbeeld door de agrarische bebouwing een zo rustig en eenvoudig mogelijk karakter te geven en in schaal zoveel mogelijk op bestaande bebouwing aan te laten sluiten.

Hierbij kan worden gedacht aan:

- Lage goothoogte.
- Gedekte kleuren.
- Afzien van “decoratieve gevelindelingen”.
- Zorgvuldig opstellen van “randtechniek” zoals silo’s.
- Voldoende afstand bewaren tot infrastructuur en bebouwing.
- Zo min mogelijk verharding rondom.

Naast mitigerende maatregelen kan ook gedacht worden aan inpassingsmaatregelen.

Mogelijkheden zijn:

- Erfbeplanting.
- Wegbeplanting.
- Groen tegenwicht in de vorm van kleine landschapselementen.
- Zorgvuldig omgaan met en benutten van karakteristiek reliëf.
- Gebouw en erf zo eenvoudig en onopvallend mogelijk houden.
- Voorkomen hoge elementen.
- Afstemming in kleur en materiaalgebruik.

De door het Gelders Genootschap opgestelde kadernota ‘Achterhoekse erven veranderen’ biedt op de schaal van erf en gebouwen aanvullende bouwstenen.

Leemten in kennis en informatie

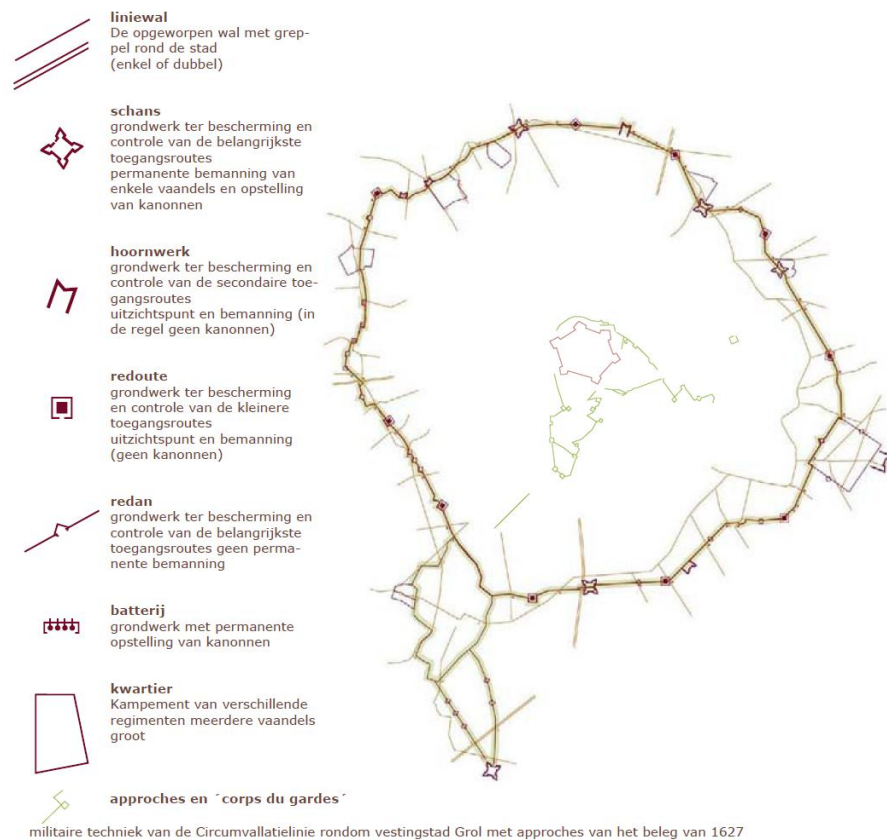
Er zijn geen leemten geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming.

De effectscores zijn bepaald op basis van expert judgement.

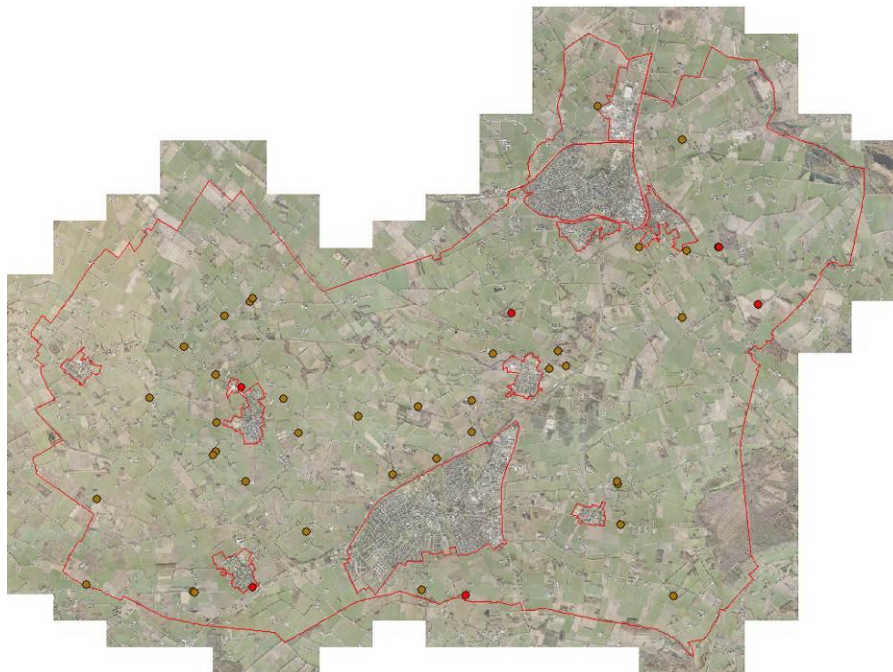
Cultuurhistorie

Het landschap kent diverse historisch geografische eenheden, zoals door de provincie Gelderland aangegeven. Dit betreft met name oude wegstructuren, maar ook waterlopen, dijken en zichtassen.

Tijdens de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) was de vestingstad Groenlo in Spaanse handen gevallen. De Staatsen wilden Groenlo terug veroveren. In 1627 vond de belegering van Groenlo plaats onder leiding van Prins Frederik Hendrik. In tien dagen tijd werd door duizenden militairen een aarden wal met vestingwerken rondom Groenlo aangelegd: de circumvallatielinie. Deze linie was naar buiten toe een verdedigingslinie en sloot de stad af van (Spaanse) hulp maar ook van aanvoer van voedsel. In totaal is er 20 dagen gevochten en moest de stad zich uiteindelijk overgeven. Na de capitulatie werd de circumvallatielinie weer met de grond gelijk gemaakt, om te voorkomen dat de vijand er alsnog bezit van zou nemen. Een klein aantal restanten van de linie is nog zichtbaar tot op de dag van vandaag.

De gemeente kent diverse monumenten. Deze zijn voornamelijk te vinden in de kernen. Onderstaand figuur geeft de ligging van gemeentelijke monumenten (bruin) en rijksmonumenten (rood) weer. De monumenten betreffen veelal boerderijen met een gemeentelijke monumentenstatus.

Beïnvloeding van (de context van) historische bouwwerken
Het is denkbaar dat de context van een boerderij met een historisch bouwkundige waarde of monumentenstatus wordt beïnvloed, bijvoorbeeld doordat in de directe nabijheid van een historische boerderij een bedrijf uitbreidt of het bedrijf zelf uitbreidt.

Beïnvloeding van (de context van) historisch landschappelijke patronen, elementen en objecten
Het is denkbaar dat diverse elementen die een historisch geografische betekenis vertegenwoordigen, worden beïnvloed door bijvoorbeeld uitbreiding van boerderijen. Ten aanzien van de circumvallatielinie is het mogelijk dat de beleefbaarheid en zichtbaarheid van deze lijn verder wordt verminderd door het toenemen van bebouwing. Dit is echter alleen rondom Groenlo aan de orde. En bovendien is voor de lijn in het bestemmingsplan een beschermingsregeling opgenomen.

Type criterium	Criterium	Scenario Rundvee 10% groei
Historische bouw- kunst	Beïnvloeding van (de context van) historische bouwwerken	0/-
Historische geogra- fie	Beïnvloeding van (de context van) historisch landschappelijke patronen, elementen en objecten	0/-
	Totaalbeoordeling	0/-

Betekenis symbolen: zeer negatief (--), negatief (-), neutraal (0), positief (+), zeer positief (++)

Mitigerende en compenserende maatregelen

Ook de invloed op historische bebouwing kan door zorgvuldig ontwerp en door-
dachte inpassing worden beperkt; zie hiervoor de mitigerende maatregelen en
de mogelijke inpassingsmaatregelen bij landschap. Tevens zal ten aanzien van
de Grolse Linie van belang zijn dat er diverse zichtlijnen op Groenlo open blij-
ven en dat er een zone van 25 m aan weerszijde van de Grolse Linie wordt
vrijgehouden. Hiertoe is in het bestemmingsplan een specifieke gebiedsaan-
duiding opgenomen, zodat bescherming gegarandeerd is.

Leemten in kennis

Er zijn geen leemten geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en
besluitvorming.

Archeologie

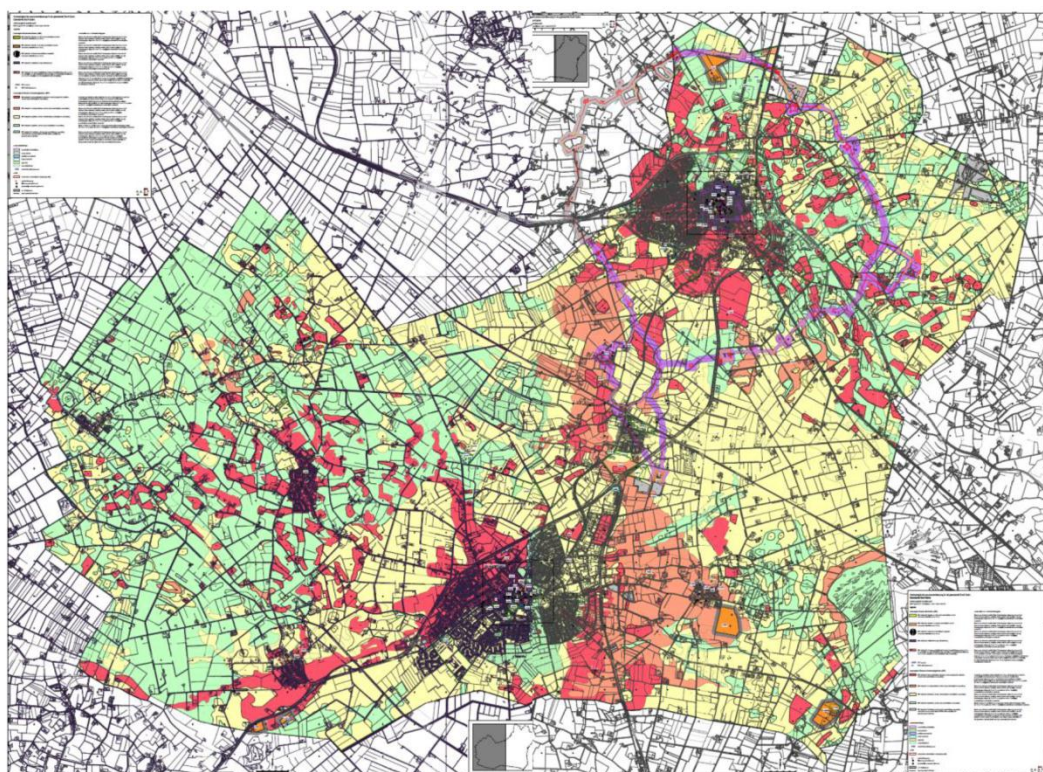
Raap heeft in opdracht van de gemeente Oost Gelre een archeologische be-
leidsadvieskaart opgesteld. Op deze kaart is aangegeven welke gebieden ar-
cheologisch waardevol zijn en welke gebieden de verwachting hebben
archeologisch waardevol te zijn.

Binnen het grondgebied van de gemeente Oost Gelre kan op basis van de geo-
logische ontstaansgeschiedenis, geomorfologie en bodemgesteldheid onder-
scheid gemaakt worden in twee kenmerkende landschapstypes met een eigen
karakter en specifieke archeologische verwachting: het dekzandlandschap en
het landschap van de plateauachtige terrasresten.

Het dekzandlandschap beslaat het grootste deel van de gemeente Oost Gelre.
Binnen dit landschap is sprake van een grote variatie: uitgestrekte dekzand-
laagten, hoge dekzandruggen en -koppen, glooiende dekzandwelvingen en
beekdalen. Het dekzandlandschap vertoont een geleidelijk verval van het
zuidoosten naar het noordwesten. De dekzandkoppen en -ruggen hebben een
hoge archeologische verwachting en vormen daarmee in archeologisch opzicht
de belangrijkste landschappelijke eenheid binnen het dekzandlandschap. Dek-
zandwelvingen nemen zowel in landschappelijk als in archeologisch opzicht
een middenpositie in. Dekzandvlakten en -laagten zijn de nattere en laaggele-
gen gebieden die in het verleden ongeschikt of minder geschikt waren voor
bewoning. De kans op het voorkomen van archeologische resten is in deze ge-
bieden gering. Binnen de beekdalen en dalvormige laagten is over het alge-

meen de kans op het aantreffen van archeologische resten in deze gebieden relatief gering.

In het landschap van de plateauachtige terrasresten is slechts een gering aantal archeologische vindplaatsen bekend. Desondanks is aan de plateauachtige terrasresten met (dek)zandruigen en/of een dik plaggendek een hoge archeologische verwachting toegekend. De vochtige welvingen hebben een middelmatige archeologische verwachting. De plateauachtige terrasresten met natte bodems of deels afgedekt door grondmorene-afzettingen hebben een lage archeologische verwachting. Aan de erosiedalen en/of droogdalen is eveneens een lage archeologische verwachting toegekend.

Archeologisch Waardevolle Gebieden (AWG)

- AWG categorie 1 (terrein van zeer hoge archeologische waarde met rondom attentiezone van 50 m)
- AWG categorie 2 (terrein van (hoge) archeologische waarde met rondom attentiezone van 50 m)
- AWG categorie 3 (bekende archeologische vindplaats met rondom attentiezone van 50 m)
- AWG categorie 4 (historische dorps-/stadskernen)
- AWG categorie 5 (de circumvallatielinie te Groenlo. Inclusief foutenmarge van 50 m aan weerszijde van niet vastgestelde delen (rode lijn) en archeologische bufferzone van 25 m aan weerszijde van wel vastgestelde delen (oranje lijn))

Archeologische Waardevol Verwachtingsgebieden (AWV)

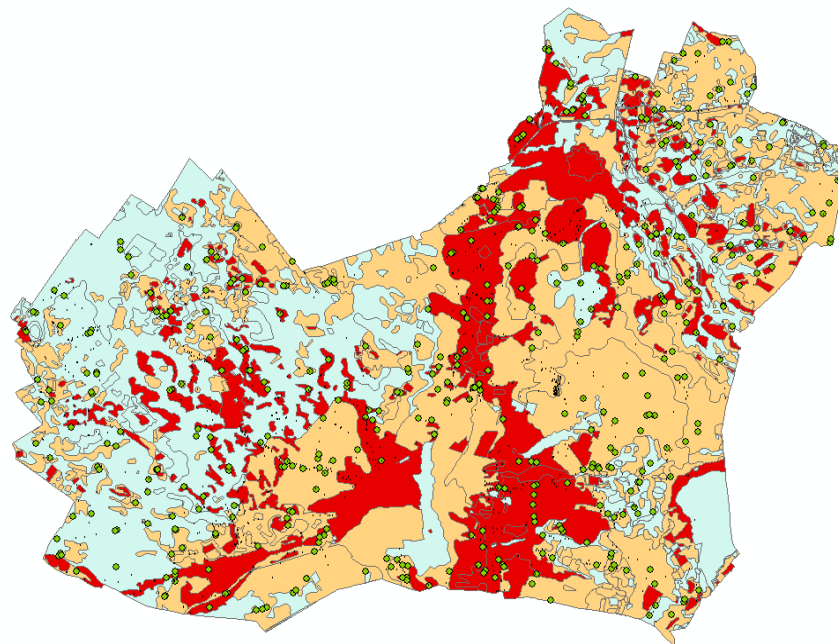
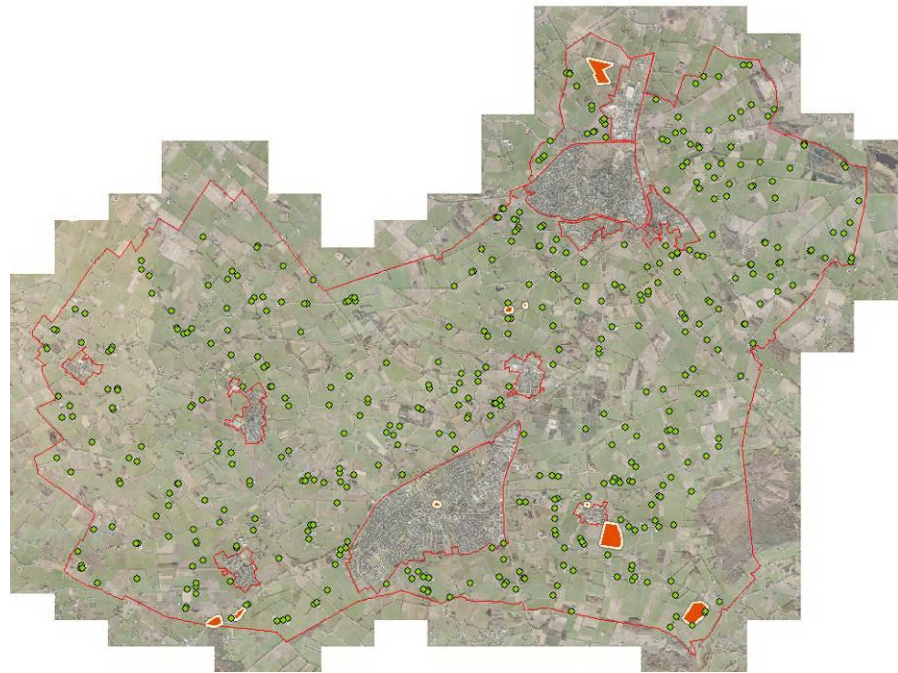
- AWV categorie 6 (geomorfologische eenheden met een plaggendek, gebieden met een hoge archeologische verwachting)
- AWV categorie 7 (overige gebieden met een hoge archeologische verwachting)
- AWV categorie 8 (gebieden met een middelmatige archeologische verwachting)
- AWV categorie 9 (gebieden met een lage archeologische verwachting)
- AWV categorie 10 (gebieden met een lage archeologische verwachting, verhoogde kans op archeologische off-site resten mogelijk goed geconserveerd; beekdalen)

Archeologische Beleidskaart (RAAP)

Bekende archeologische waarden

In de gemeente Oost Gelre staan elf terreinen geregistreerd op de archeologische monumentenkaart van de provincie Gelderland (AMK Gelderland). Enkele grotere terreinen zijn in het zuiden en in het noordoosten van de gemeente te vinden. Geen van de agrarische bedrijven bevinden zich binnen de AMK-monumenten. Drie bedrijven bevinden zich wel binnen de bufferzone van een AMK-terrein in het zuidoosten van de gemeente.

Aangezien de archeologische waarden door middel van dubbelbestemmingen in het bestemmingsplan zijn vastgelegd, is bescherming daarvan geborgd. Negatieve effecten zijn dan ook niet te verwachten.

Ruimtebeslag binnen een zone met een hoge archeologische potentie

Het overgrote deel van de gemeente valt binnen een gebied met middelhoge tot hoge archeologische verwachtingswaarde. Een kleiner deel valt alleen onder een hoge verwachtingswaarde. Met name de tussenzone tussen oost en west heeft een hoge archeologische verwachtingswaarde. Tevens liggen verspreid door de gemeente kleinere gebieden met een hoge verwachtingswaarde. In totaal ligt circa vijftwintig procent van de agrarische bedrijven binnen een zone met een hoge archeologische verwachtingswaarde.

Aangezien ook de archeologische verwachtingswaarden door middel van dubbelbestemmingen in het bestemmingsplan zijn vastgelegd, is bescherming daarvan geborgd. Negatieve effecten zijn dan ook niet te verwachten.

Effectparameters	Scenario Rundvee 10% groei
Bekende archeologische waarden	0
Ruimtebeslag binnen een zone met een hoge archeologische potentie	0
Totaalbeoordeling	0

Betekenis symbolen: zeer negatief (--), negatief (-), neutraal (0), positief (+), zeer positief (++)

Mitigerende en compenserende maatregelen

Archeologie kent geen compenserende maatregelen.

Mitigerende maatregelen voor de archeologie zijn plaanaanpassingen (behoud in situ) en, wanneer dit niet mogelijk is, de uitvoer van archeologisch onderzoek. Dat kan uiteindelijk om een opgraving gaan waarbij sprake is van behoud ex situ.

Leemten in kennis

Er zijn geen leemten geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming.

5.5

Verkeer, luchtkwaliteit en geluid

Verkeer

In het scenario is er sprake van uitbreiding van bestaande bedrijven. Door de schaalvergroting kan er sprake zijn van enige toename van verkeersbewegingen. Echter, door het efficiënter benutten van bestaande af- en aanvoerstromen zal de toename per agrarisch bedrijf zeer beperkt zijn. In verhouding tot de bestaande verkeersintensiteiten op de meeste wegen zal de toename verwaarloosbaar klein zijn.

Verkeersafwikkeling

Doordat de grondgebonden agrarische bedrijven verspreid door het plangebied gelegen zijn, zal de intensiteit op de lokale wegen niet al teveel wijzigen. Dit zal dan ook niet voor extra problemen leiden in termen van verkeersafwikke-

ling en doorstroming. Het betreft immers een relatief kleine toename van het aantal verkeersbewegingen.

Bovendien is bij schaalvergroting mogelijk bundeling van verkeersbewegingen mogelijk (bevoorrading met grotere vrachtwagens, waardoor het aantal vrachtwagenritten daalt).

Verkeersveiligheid

Zowel de intensiteit van het verkeer als ook het aandeel vrachtverkeer zal iets toenemen. Door meer zwaarder verkeer kan dit met name op de lokale wegen leiden tot een lichte afname van de verkeersveiligheid.

De grootste problemen met dit zware verkeer zijn de te verwachten potentiële conflicten (kruispunten en wegvakken) met andere weggebruikers, in het bijzonder het kwetsbare langzame verkeer, zoals recreatie(fietsers) en wandelaars. Dit speelt vooral op de lokale wegen met een duidelijke mengfunctie (verblijven en ontsluiten) waar er geen aparte of onvoldoende voorzieningen zijn voor langzaam verkeer.

Effectparamaters	Scenario Rundvee 10% groei
Verkeersafwikkeling	0
Verkeersveiligheid	0/-
Totaalbeoordeling	0/-

Betekenis symbolen: zeer negatief (--), negatief (-), neutraal (0), positief (+), zeer positief (++)

Mitigerende en compenserende maatregelen

Daar waar meerdere schaalvergrotingen langs lokale wegen plaatsvinden, kan aanpassing van de wegen aan de orde zijn, bijvoorbeeld in de vorm van vrijliggende fietspaden, waardoor de verkeersveiligheid kan verbeteren.

Leemten in kennis

Er zijn geen leemten geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming.

Luchtkwaliteit

De gevolgen van luchtverontreiniging zijn bijvoorbeeld schade aan de gezondheid van mensen en dieren en schade aan planten en gebouwen. Stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) veroorzaken gezondheidsklachten en versterken hooikoorts, allergische en astmatische problemen.

De voornaamste bronnen van luchtverontreiniging zijn wegverkeer, industriële bedrijven en de landbouw.

Stikstofdioxide

De Grootchalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu geven een beeld van de stikstofdioxide concentraties van het jaar 2010 (links) en 2030 (rechts). Op deze kaarten is af te lezen dat in het jaar 2010 de concentraties stikstofdioxi-

de binnen de gemeente Oost Gelre tussen de 15 en 22 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ligt. Voor het jaar 2030 wordt verwacht dat deze is gedaald naar een waarde tussen de 8 en 12 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

De luchtkwaliteitseisen voor ruimtelijke plannen betreffen ten aanzien van stikstofdioxide (NO_2) zijn opgenomen in de navolgende tabel.

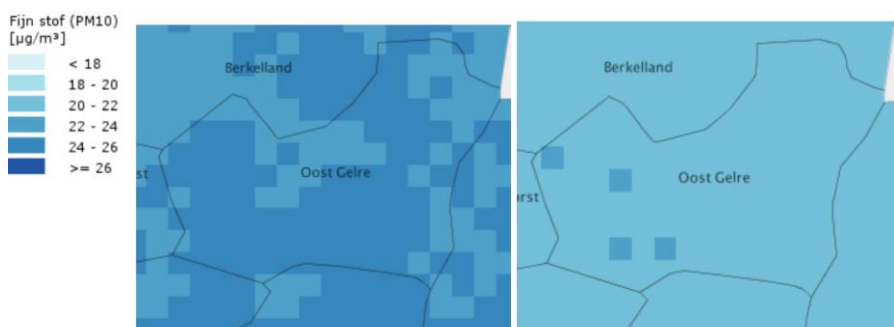
Grenswaarden luchtconcentraties NO_2 en PM_{10}

Luchtconcentratie	Norm
jaargemiddelde concentratie	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
24 uursgemiddelde concentratie	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ maximaal 35 maal per jaar

De concentraties van 2010 en 2030 van de gemeente Oost Gelre blijven ruim binnen de grenswaarden. Een afname van de stikstofdioxide concentraties zal optreden doordat de achtergrondconcentraties en de emissiefactoren voor wegverkeer verder zullen afnemen door strengere uitstootnormen en de toepassing van nieuwe technieken.

Fijn stof

De huidige concentraties fijn stof worden voor een belangrijk deel veroorzaakt door de al aanwezige achtergrondconcentraties. De Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu geven een beeld van de fijn stof concentraties van het jaar 2010 (links) en 2030 (rechts). Op deze kaarten is af te lezen dat in het jaar 2010 de concentraties fijn stof binnen de gemeente Oost Gelre tussen de 22 en 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ligt. Voor het jaar 2030 wordt verwacht dat deze is gedaald naar een waarde tussen de 20 en 22 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, op enkele locaties wordt een iets hogere waarde tot 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ verwacht.

De luchtkwaliteitseisen voor ruimtelijke plannen ten aanzien van fijn stof (PM₁₀) zijn opgenomen in de navolgende tabel.

Grenswaarden luchtconcentraties NO₂ en PM₁₀

Luchtconcentratie	Norm
jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
24 uursgemiddelde concentratie	50 µg/m ³ maximaal 35 maal per jaar

De concentraties van 2010 en 2030 van de gemeente Oost Gelre blijven ruim binnen de grenswaarden.

In landelijke gebieden met een agrarisch karakter wordt een belangrijk deel van het fijn stof in de lucht veroorzaakt door de veehouderij en het wegverkeer. De toenemende agrarische activiteit op deze bedrijven zal zorgen voor een extra verkeersgeneratie en mogelijk extra uitstoot van fijn stof en stikstofdioxide. Daarnaast zal door de toegenomen productie het vrachtverkeer in het gebied toenemen. Een verdere schaalvergroting zal dan ook een negatief effect hebben op de luchtkwaliteit in het plangebied. Dit komt met name door het toenemende aandeel zwaar verkeer in het verkeersaanbod.

Door de verspreide ligging van de agrarische bedrijven zal de toename van verkeer verspreid over het plangebied plaatsvinden. Op de lokale wegen zal hierdoor een zeer beperkte verslechtering van de luchtkwaliteit als gevolg van (zwaar) verkeer kunnen optreden. Bovendien is de verwachting dat door diverse te treffen maatregelen in de toekomst de luchtkwaliteit zal verbeteren. Tevens zal een afname van de stikstofdioxide concentraties optreden doordat de achtergrondconcentraties en de emissiefactoren voor wegverkeer verder zullen afnemen door strengere uitstootnormen en de toepassing van nieuwe technieken. Deze effecten zullen elkaar opheffen waardoor een neutrale score ontstaat.

Effectparameters	Scenario Rundvee 10% groei
Stikstofdioxide	0
Fijnstof	0
Totaalbeoordeling	0

Betekenis symbolen: zeer negatief (--), negatief (-), neutraal (0), positief (+), zeer positief (++)

Geluid

Zoals reeds bij het aspect verkeer benoemd, zal het aantal verkeersbewegingen en daarmee de geluidbelasting naar verwachting verwaarloosbaar zijn. De geluidbelasting wordt berekend bij een concreet project wanneer een vergunning nodig is in het kader van de Wet milieubeheer (Wm).

Effectparameters	Scenario Rundvee 10% groei
Geluidbelasting	0
Totaalbeoordeling	0

Betekenis symbolen: zeer negatief (--), negatief (-), neutraal (0), positief (+), zeer positief (++)

Mitigerende en compenserende maatregelen

Gelet op de effecten zijn mitigerende en compenserende maatregelen niet aan de orde.

Leemten in kennis

Er zijn geen leemten geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming.

5.6

B o d e m e n w a t e r

Ten aanzien van het aspect bodem en water heeft de provincie een beschermingskaart via het datahotel raadpleegbaar gemaakt waarop de belangrijkste aandachtsgebieden en beschermingsgebieden op zijn weergegeven.

Bodembeschermingsgebied

Niet aanwezig in het plangebied.

Grondwaterbeschermingsgebied

In het plangebied bevindt zich een 25-jaars beschermingszone ten behoeve van drinkwaterwinning, ten zuiden van het Korenburgerveen. Voor de grondwaterbeschermingsgebieden rondom de waterwingebieden geldt het 'stand still, step forward'-beginsel.

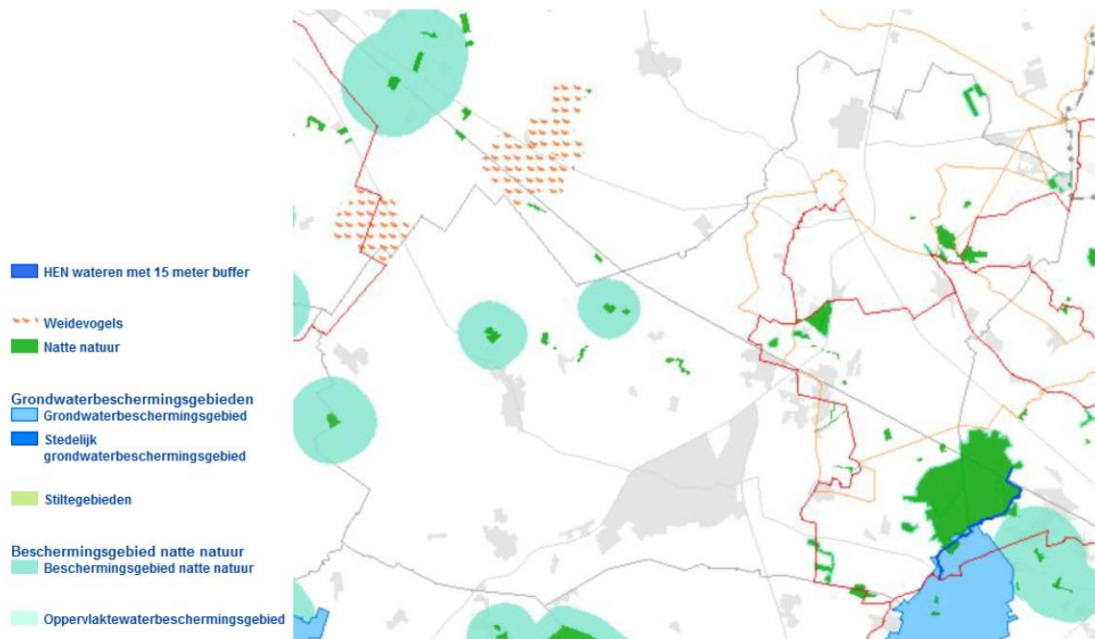
De bescherming van het grondwaterbeschermingsgebied is door middel van een aanduiding in het bestemmingsplan geborgd.

Hydrologisch aandachtsgebied

Niet aanwezig in het plangebied.

Verdroogd gebied

Niet aanwezig in het plangebied.

Datahotel - Beschermingskaart, provincie Gelderland

Waternatuur

In het plangebied bevinden zich de ecologische verbindingzones (EVZ) langs de Groenlose Slinge, Baakse Beek en Veengoot.

In het plangebied bevinden zich tevens diverse gebieden voor natte natuur en beschermingszones voor natte natuur. Het gaat hierbij om een beschermingszone van natte natuur binnen de EHS. In deze gebieden is het 'nee, tenzij'-principe van toepassing. Dit betekent dat ruimtelijke ingrepen/ ontwikkelingen niet mogen leiden tot verslechtering van de waterkwaliteit en aantasting van de morfologie van de beken en waterlopen bij verlaging van de grondwaterstand in en op de natte natuur of bij wateren.

Effecten zullen niet of nauwelijks optreden aangezien uitgegaan zal worden van waterneutraal uitbreiden. Dit betekent dat er geen wijziging in de grondwaterstand en grondwaterstromen zal plaatsvinden en waterberging als gevolg van uitbreiding plaatsvindt.

Bovendien is de waardevolle natte natuur door middel van een aanduiding in het bestemmingsplan beschermd.

Water met ecologische doelstelling

Ten oosten van de Korenburgerveen ligt een HEN water met een bufferzone van 15 m. Tevens ligt in het plangebied de Baakse Beek, die is aangewezen als SED-water.

Ook deze hebben een beschermende bestemming in het bestemmingsplan gekregen.

Bodem, -grondwater en oppervlaktewaterkwaliteit

De hoofdafwateringsrichting in het plangebied is globaal noordwest: richting Noordzee. Er stromen diverse riviertjes min of meer parallel naar de IJssel: de Berkel, de Baakse Beek, de Veengoot en de Oude IJssel. Zij markeren de belangrijkste stroomgebieden in de Achterhoek. Voor Oost Gelre is het stroomgebied van de Baakse Beek (waar de Veengoot deel van uitmaakt) veruit het belangrijkste. Alleen het noorden van de gemeente hoort tot het stroomgebied van de Berkel: de Groenlose Slinge komt daarin uit bij Borculo. Het Vragenderveen en de gronden ten zuiden daarvan behoren tot het stroomgebied van de Aaltense Slinge, die afwatert op de Oude IJssel.

Het achterland is maar beperkt: de twee Slingses ontspringen oostelijk van Winterswijk. Het brongebied van de Baakse Beek ligt vrijwel geheel in Oost Gelre. Alleen het Aaltense Goor en de stroompjes die daarin uitkomen vanaf het plateau wateren via de Veengoot eveneens af op de Baakse Beek.

Op hoge gebieden op de plateauranden en -vlakten infiltreert het neerslagwater, evenals op de dekzandruggen in het bekken. De dalen en laagtes zijn de verzamelplaatsen van water. Vooral op het plateau is de kwel tamelijk lokaal: het neerslagwater legt maar een korte afstand af van de hellingen naar de plaats waar het weer bovenkomt. Dit komt door de ondiepe, moeilijk doorlatende lagen van keileem en pleistocene klei op het plateau. De kwelgebieden zijn hier vooral de erosiedalen, het glaciële dal en het dal van de Slinge.

Onder aan de plateaurand ligt een aantal terreinen met flinke kwel: het Aaltense Goor, de zuidrand en het centrum van Lichtenvoorde in de omgeving van de ijsbaan. Verder noordelijk, in het gebied van de Koolmansdijk, is de kwel zeer kalkrijk doordat het water een lange weg heeft afgelegd.

Effectparameters	Scenario Rundvee 10% groei
Bodembeschermingsgebied	0
Grondwaterbeschermingsgebied	0
Hydrologisch aandachtsgebied	0
Verdroogd gebied	0
Waternatuur	0
Water met ecologische doelstelling	0
Bodem- en grondwaterkwaliteit	0
Oppervlaktewaterkwaliteit	0
Totaalbeoordeling	0

Betekenis symbolen: zeer negatief (--), negatief (-), neutraal (0), positief (+), zeer positief (++)

Mitigerende en compenserende maatregelen

Gelet op de effecten zijn mitigerende en compenserende maatregelen niet aan de orde.

Leemten in kennis

Er zijn geen leemten geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming.

Passende beoordeling

In het toetsingsadvies de Commissie m.e.r. over het planMER voor de LOG's heeft de Commissie m.e.r. kanttekeningen geplaatst bij de Passende beoordeling. Als referentiesituatie is voor de Passende beoordeling de vergunde situatie met autonome ontwikkeling gehanteerd, terwijl dit de feitelijke situatie had moeten zijn. Omdat de conclusie van de Passende beoordeling luidt dat significant negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten, is de Commissie van oordeel dat de conclusie door het hanteren van een andere referentiesituatie niet wezenlijk zal veranderen. De Commissie onderschrijft deze conclusie.

Voor het bestemmingsplan buitengebied Oost Gelre is het Natura 2000-gebied Korenburgerveen gedeeltelijk in het plangebied gelegen. 't Zwillbrocker Venn valt net buiten het plangebied en is gelegen in Duitsland. Op ongeveer 4,5 km is het Natura 2000-gebied Bekendelle gelegen.

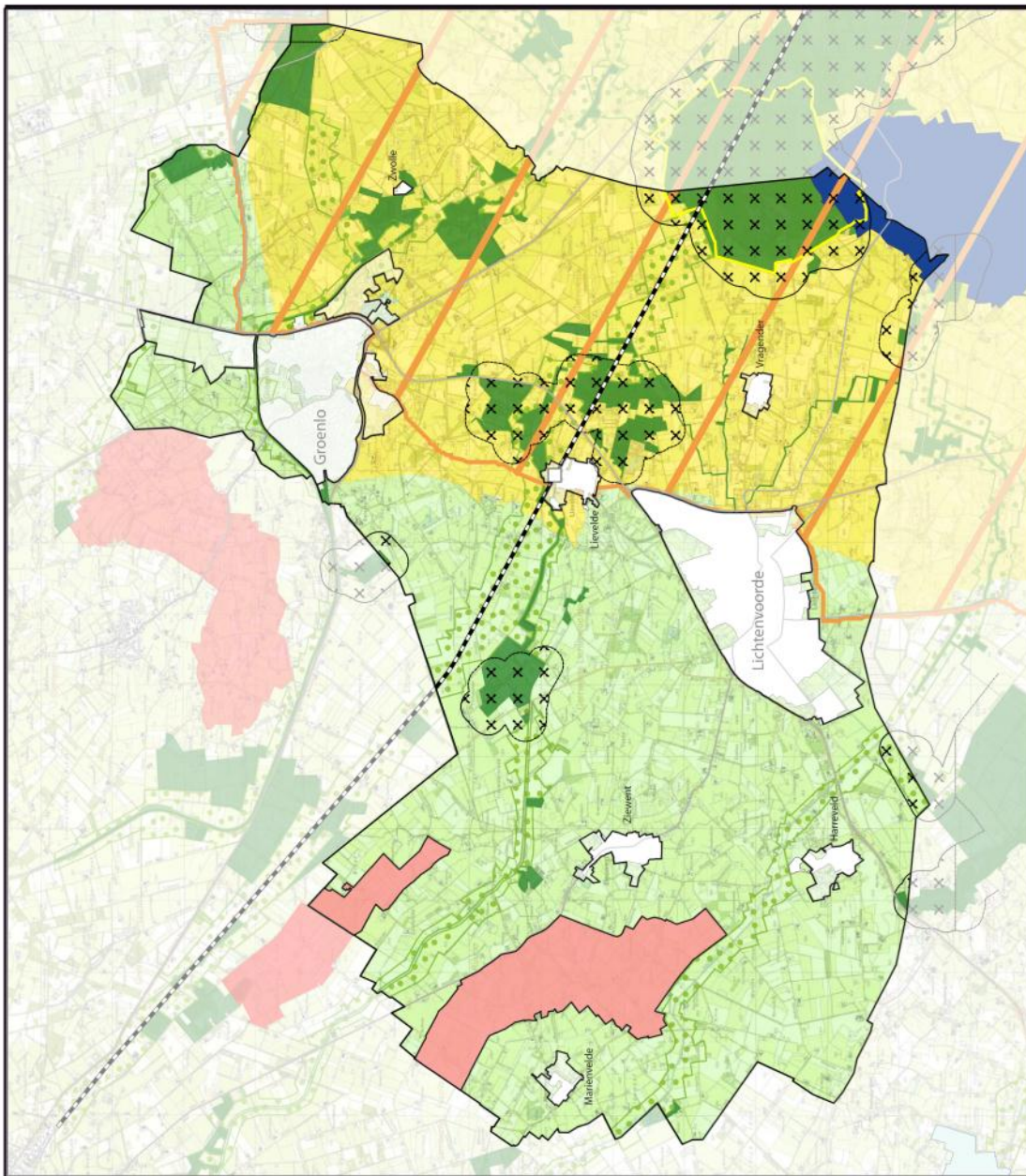
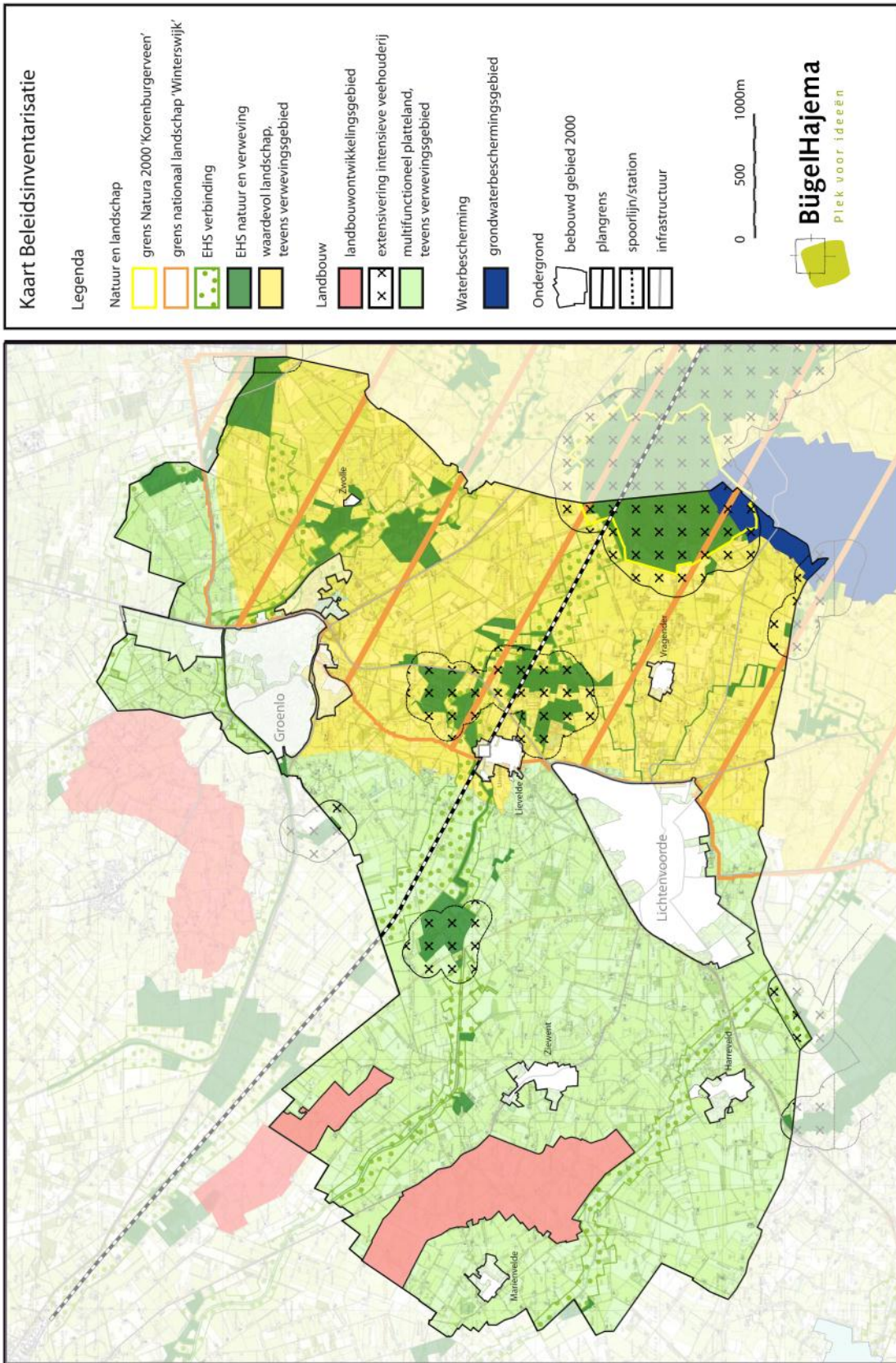
Met betrekking tot de opmerking van de Commissie m.e.r. merken wij het volgende op:

Focus op ammoniak

Er liggen geen agrarische bedrijven in de Natura 2000-gebieden. Er is dus geen direct effect. De belangrijkste te verwachten effecten zijn de verzuring en vermisting als gevolg van eventuele toename van de ammoniakemissie. Verhoging van de grondgebonden veehouderijen heeft geen effecten op verdroging, omdat bijvoorbeeld de bouw van stallen geen invloed heeft op omliggende waterpeilen. Ook toename van verstoring of andere effecten zijn niet te verwachten door de afstand van de agrarische bedrijven tot de Natura 2000-gebieden. De focus in het planMER voor de LOG's op de ammoniakdepositie is derhalve terecht.

Wel vergelijking met feitelijke situatie

Het planMER voor de LOG's is onduidelijk in de wijze waarop de Passende beoordeling is uitgevoerd. De opgenomen kaarten over verschil in depositie van ammoniak als gevolg van stalemissies vergelijken het alternatief ten opzichte van de referentiesituatie (voor rundveescenario: zie bijlage 7h van het planMER voor de LOG's. Echter in de tekst is ook een tabel opgenomen, waarin de berekende depositie is weergegeven, waarin ook de huidige situatie is opgenomen (tabel 3.13 en tabel 3.14 op blz. 44). In de conclusies van de tekst wordt telkens wel gesproken over een toename of afname ten opzichte van de huidige situatie.

Uit de tabellen blijkt dat de maximale depositie in het Korenburgerveen in het scenario rundvee 10% groei lager is dan in de huidige situatie. Dat geldt ook voor 't Zwillbrocker Venn. Hiermee zou de conclusie dus zijn dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden.

Modellering en theoretische worst case

In de modellering van het groeiscenario is ervan uitgegaan dat er slechts enkele groeiers in de buurt van het Korenburgerveen zijn gelegen en relatief veel stoppers. Indien er meer grondgebonden veehouderijen in de buurt van het Korenburgerveen zouden uitbreiden, dan zou er wel sprake kunnen zijn van een toename van de ammoniakdepositie in dat Natura 2000-gebied, zeker omdat het berekende verschil tussen de berekende depositie in de huidige situatie in vergelijking met het scenario rundvee 10% groei nauwelijks verschilt.

Daarbij komt dat een worst-case in een MER strikt genomen de maximale mogelijkheden moet bevatten (zie paragraaf 4.3). In dit geval zou dan rekening moeten worden gehouden met een maximale invulling van de agrarische bouwvlakken (inclusief wijzigingsbevoegdheden en zonder beperking van de groei van de veestapel). Elk bouwvlak kan via een wijzigingsbevoegdheid naar 2 ha groeien. Als daarvan zou worden uitgegaan, is duidelijk dat er dan sprake zal zijn van negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden met name ten aanzien van de ammoniakdepositie.

Mitigatie: emissiebeperkende maatregelen op grond van de Verordening Stikstof en Natura 2000 Gelderland

GS hebben op 5 juli 2011 de verordening Stikstof en Natura 2000 Gelderland vastgesteld. Deze verordening maakt onderdeel uit van het Gelderse stikstofbeleid en dient als toetsingskader voor vergunningen op grond van de Nb-wet 1998. Deze maakt ontwikkeling van agrarische bedrijven mogelijk door het toepassen van ammoniak reducerende staltechnieken zodat gelijktijdig de ammoniakdepositie in de Natura 2000-gebieden naar beneden gaat.

De Verordening Stikstof en Natura 2000 Gelderland heeft als doel de vastgelopen vergunningverlening aan veehouderijbedrijven weer vlot te trekken en hiermee ontwikkelingsruimte te bieden aan landbouwbedrijven. Bedrijven die willen uitbreiden, kunnen alleen een vergunning krijgen als ook de stikstofbelasting op de Natura 2000-gebieden daalt. De verordening bereikt deze twee doelen met behulp van een salderingssysteem. Het salderingssysteem, dat wordt beheerd door de provincie, registreert de stikstofuitstoot door veehouderijbedrijven, ook wel depositieruimte genoemd, en houdt de ontwikkeling daarvan bij. Als de depositieruimte van een bedrijf afneemt door het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten, kan een ander bedrijf deze depositieruimte voor een deel overnemen.

Als de stikstofuitstoot door de uitbreiding een bepaalde drempelwaarde overschrijdt, is het bedrijf dat de vergunning aanvraagt verplicht om gebruik te maken van het salderingssysteem. De drempelwaarde is gerelateerd aan de stikstofgevoeligheid van het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Beneden een bepaalde drempelwaarde hoeft er niet gesaldeer te worden en krijgt het

bedrijf de Nb-wet-vergunning zonder extra voorwaarden ten aanzien van de stikstofuitstoot.

Met deze verordening kunnen in belangrijke mate significante effecten worden uitgesloten.

Houdbaarheid verordening Gelderland

Onduidelijk is echter of het hanteren van een drempelwaarde “Raad van State-proof” is. Immers hiermee wordt een lichte toename van de depositie toegestaan, terwijl de achtergronddepositie al hoger is dan de kritische depositiewaarde. Er is dus al sprake van een overbelaste situatie ten aanzien van stikstof. Elke toename, hoe gering ook, is daarmee significant.

Aanbevolen wordt daarom om in het bestemmingsplan aanvullende regels op te nemen ter voorkoming van significant negatieve effecten in de Natura 2000-gebieden. Zie hiervoor de conclusies in het volgende hoofdstuk.

Leemten in kennis en informatie

Er is geen sprake van een leemte in kennis, die de besluitvorming kan beïnvloeden.

Conclusie

7

Deze aanvulling moet worden gezien in samenhang met het planMER voor de LOG's. In dat planMER is met name ingegaan op de gevolgen van de uitbreiding van intensieve veehouderijen, zowel in de LOG's als in het overige buitengebied. Daarnaast is een scenario groei rundveehouderij 10% opgenomen voor het onderdeel Natuur en Passende beoordeling.

In deze aanvulling is de benodigde aanvullende informatie opgenomen om het milieubelang voldoende te kunnen meewegen in een besluit over het bestemmingsplan buitengebied.

Allereerst is bekeken of het scenario groei rundveehouderij met 10% redelijkerwijs kan worden gezien als 'worst-case scenario'. Gelet op de trendmatige ontwikkeling in de landbouw en de verwachte ontwikkelingen is een groei van de grondgebonden veestapel met 10% alleszins aannemelijk als worst-case.

Hierbij wordt de kanttekening geplaatst dat over het algemeen in een MER moet worden uitgegaan van een theoretische worst-case benadering, dat wil zeggen in dit geval de effecten als de mogelijkheden voor vergroting van agrarische bouwvlakken maximaal worden benut.

Bij de beschrijving van de effecten van het scenario rundvee 10% groei in hoofdstuk 5 is daarmee rekening gehouden.

Onderstaande tabel geeft een totaal overzicht van de verwachte effecten van de alternatieven.

Tabel: Samenvattend overzicht beoordeling effecten

Parameters en score		Scenario rundvee 10% groei
Effecten in beschermde gebieden (met name Natura 2000-gebieden)		-
Beschermde soorten		0
Aardkundig	Beïnvloeding van geomorfologische of geologische patronen of elementen	0
	Beïnvloeding van bodemkundige patronen of elementen	0
Visueel ruimtelijk	Beïnvloeding van het landschappelijk hoofdpatroon	0
	Beïnvloeding van het karakter van gebieden	0
	Beïnvloeding van maat en schaal/openheid en beslotenheid	0
	Beïnvloeding van specifieke landschappelijke patronen of elementen	0
	Beïnvloeding van objecten/landschapselementen	0
Historische bouwkunst	Beïnvloeding van (de context van) historische bouwwerken	0/-

Historische geografie	Beïnvloeding van (de context van) historisch landschappelijke patronen, elementen en objecten	0/-
Bekende archeologische waarden		0
Ruimtebeslag binnen een zone met een hoge archeologische potentie		0
Totaalbeoordeling		0
Verkeersafwikkeling		0
Verkeersveiligheid		0/-
Stikstofdioxide		0
Fijnstof		0
Geluidbelasting		0
Bodembeschermingsgebied		0
Grondwaterbeschermingsgebied		0
Hydrologisch aandachtsgebied		0
Verdroogd gebied		0
Waternatuur		0
Water met ecologische doelstelling		0
Bodem- en grondwaterkwaliteit		0
Oppervlaktewaterkwaliteit		0

Betekenis symbolen: zeer negatief (--), negatief (-), neutraal (0), positief (+), zeer positief (++)

Conclusie scenario groei rundvee met 10% / worst-case

Voor de meeste milieuthema's heeft dit scenario niet of nauwelijks effect. Uitzondering vormt in ieder geval de effecten op het gebied van ammoniakdepositie van beschermde natuurgebieden en met name de Natura 2000-gebieden. Indien alle theoretische mogelijkheden in het bestemmingsplan zouden worden benut, dan zijn negatieve effecten in die beschermde gebieden niet uit te sluiten.

Verder zou door de schaalvergroting van de grondgebonden veehouderij sprake kunnen zijn van aantasting van historische patronen, elementen en bouwwerken. Door de opgenomen beschermingsregeling in het bestemmingsplan wordt aantasting evenwel voorkomen.

De schaalvergroting kan ook leiden tot een beperkte toename van het verkeer, maar dan vooral in de vorm van zwaar verkeer. Er zou dan extra aandacht moeten worden besteed aan het behoud van de verkeersveiligheid.

Nuancering

Een nuancering is echter op zijn plaats. In het theoretische worst-case scenario moet worden uitgegaan van de maximale uitbreidingsmogelijkheden op basis van het bestemmingsplan (inclusief wijzigingsbevoegdheden). In de praktijk zal deze situatie zich naar alle waarschijnlijkheid echter niet voordoen:

- In het scenario is de toename van de veestapel niet beperkt. Uit de analyse in paragraaf 4.1. blijkt dat in de afgelopen jaren er globaal sprake is van een gelijkblijvend aantal dieren. Het is niet aannemelijk dat in de komende jaren hier grote verandering in gaat optreden. Natuurlijk kan in de melkveehouderij sprake zijn van enige toename door het wegvallen van de melkquota, maar bij een vergroting moet het bedrijf ook beschikken over gronden voor het uitrijden van de mest. Uit onderzoeken van het LEI blijkt

dat een toename van meer dan 10% of 15% van het aantal stuks vee in de grondgebonden veehouderij niet wordt verwacht.

Aanbevelingen voor het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan mag geen ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderijen bevatten, die in strijd zijn met de Nb-wet 1998. Dat betekent dat bijzondere aandacht nodig is voor de regeling van de uitbreiding van veehouderijen (bouw van veestallen).

Daarbij is het volgende van belang:

- Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor uitbreiding van een veehouderij vindt afstemming plaats met de provincie inzake de benodigde vergunning op grond van de Nb-wet 1998. Met de komst van de Wabo haken vergunningen in het kader van de Nb-wet 1998 aan bij de omgevingsvergunning. De provincie verstrekt dan niet langer een Nb-wet vergunning, maar een verklaring van geen bedenkingen (vvgb). Ofwel: in geval er samenloop is met een Wabo-activiteit, gaat de natuurbeschermingsvergunning op in de omgevingsvergunning. B&W zijn het bevoegde gezag en GS geven een verklaring van geen bedenkingen af.

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het bouwen van stallen voor een veehouderij is langs de weg van het aanhaken dus afstemming met de Nb-wet 1998 gegarandeerd. De omgevingsvergunning voor het bouwen van veestallen kan pas worden verleend als de provincie een verklaring van geen bedenkingen heeft afgegeven. Dat zal de provincie pas doen als duidelijk is dat de omgevingsvergunning pas binnen de regels van de Verordening Stikstof en Natura 2000 Gelderland.

Gelet op het bovenstaande zou het dus niet noodzakelijk zijn om voor de regeling van de uitbreiding van veehouderijen bijzondere voorwaarden op te nemen in verband met het voorkomen van toename van de stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden.

- Voor het geval de Verordening Stikstof en Natura 2000 Gelderland niet houdbaar blijkt bij de Raad van State, is te overwegen om in de regels van het bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting op te nemen, waarin wordt aangegeven dat een omgevingsvergunning, voor het vergroten van de oppervlakte veestallen, slechts wordt verleend, indien bij de aanvraag wordt aangetoond dat het project niet leidt tot een significante toename van de ammoniakdepositie in een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

In de praktijk betekent dit dat dan geborgd is dat een omgevingsvergunning voor het bouwen van een nieuwe veestal slechts kan worden verleend indien ook de Nb-wet 1998 vergunning kan worden verleend. Vooralsnog kan hierbij dus worden getoetst aan de regels van de Verordening Stikstof en Natura 2000 Gelderland. Mocht deze niet houdbaar blijken, dat zal een initiatiefnemer op een andere wijze moeten aantonen dat er geen sprake is van significant negatieve effecten in Natura 2000-gebieden. Dan kan bijvoorbeeld door toepassing van emissiearme technieken.

- Daarnaast wordt aanbevolen om in de relevante afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden expliciet een voorwaarde op te nemen dat moet worden aangetoond dat de afwijking of wijziging niet leidt tot een significante toename van de ammoniakdepositie in een omliggend Natura 2000-gebied.

Colofon

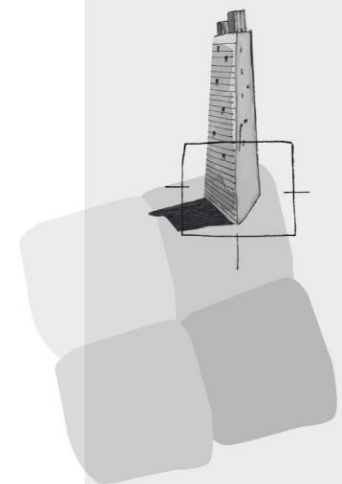
Opdrachtgever
Gemeente Oost Gelre

Contactpersoon
mevrouw M. Bluemer

Rapport
de heer drs. H.J. Veldhuis

Projectleiding
de heer drs. J.W. Bomhof

Projectnummer
179.00.01.01.00.05

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Utrechtseweg 7
Postbus 2153
3800 CD Amersfoort
T 033 465 65 45
F 033 461 14 11
E amersfoort@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort